

**Hercegbosanska županija
Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva**

NACRT

**ZAKON O LOVSTVU
HERCEGBOSANSKE ŽUPANIJE**

Livno, studeni 2023. godine

Nacrt

Na temelju članka 26.e.) Ustava Hercegbosanske županije ("Narodne novine Hercegbosanske županije" broj: 3/96, 9/00, 9/04 10/05), Skupština Hercegbosanske županije na sjednici održanoj dana, _____ 2023. godine donijela je

ZAKON O LOVSTVU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(*Predmet Zakona*)

(1) Ovim Zakonom uređuje se: gospodarenje lovišta i divljači, utemeljenje i dodjela lovišta, podjela lovišta, uzgoj, zaštita, lov i korištenje divljači i njezinih dijelova, katastar lovišta, lovnogospodarska osnova i planiranje, lovočuvarska služba, upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom ovog Zakona, kaznene odredbe i druga pitanja od značaja za oblast lovstva na području Hercegbosanske županije.

(2) Lovstvo u smislu ovog Zakona, predstavlja javnu djelatnost i obuhvaća mjere zaštite i uzgoja divljači, uređenje lovišta, lovlenje divljači i racionalnu uporabu divljači i lovišta, koji doprinosi očuvanju biološke raznolikosti ekoloških sustava i ekološke ravnoteže prirodnih staništa divljači.

Članak 2.

(*Svrha Zakona*)

Svrha ovoga Zakona je osigurati održivo gospodarenje populacijama divljači i njihovim staništima na način i u obujmu kojim se trajno unapređuje vitalnost populacije divljači, proizvodna sposobnost staništa i biološka raznolikost, čime se postiže ispunjavanje gospodarske, turističke i rekreativne funkcije, te funkcije zaštite i očuvanja biološke raznolikosti i ekološke ravnoteže prirodnih staništa, divljači i divlje faune i flore.

Članak 3.

(*Definicije pojmljova*)

U ovome Zakonu u uporabi su pojmovi sa sljedećim značenjima:

1. "Divljač" – zakonom određene životinjske vrste koje slobodno žive u prirodi, na površinama namijenjenima za uzgoj ili intenzivni uzgoj i razmnožavanje u svrhu lova i korištenja.
2. "Dozvola za lov divljači" – isprava kojom se lovcu ili grupi lovaca dozvoljava loviti krupnu i sitnu divljač.
3. "Korisnik lovišta" – pravna osoba koja je stekla pravo lova na temelju ovog zakona;
4. "Lovnik" – osoba koja planira i organizira lov, a određuje je korisnik lovišta.
5. "Lov" – ljudske aktivnosti u svrhu odstrjela ili hvatanja životinja, ovim Zakonom označenih kao divljač;
6. "Lovište" – određena površina zemljišta koja predstavlja zaokruženu prirodnu cjelinu u kojoj postoje ekološki i drugi uvjeti za uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači i njezinih dijelova;

7. "Lovna godina" – razdoblje od 1. travnja tekuće godine do 31. ožujka slijedeće godine;
8. "Lovnogospodarska osnova" - planski akt kojim se uređuje gospodarenje divljači i lovištem za desetogodišnje razdoblje;
9. "Lovne površine u lovištu" – sve one površine na kojima korisnik lovišta može nesmetano provoditi lovni gospodarske mjere, te radove na zaštiti i uzbivanju divljači, uređenju lovišta i korištenju jedne ili više vrsta divljači, a da pri tome nisu ugroženi interesi drugih, odnosno da se provođenjem lovstva na tim površinama ne dovode u opasnost druga osobe ili nanose veće štete.
10. "Otvoreno lovište" – lovište u kojem je moguća neometana dnevna i sezonska migracija divljači;
11. "Ograđeno lovište" – lovište ograđeno prirodnim (rijeke, jezera, velike vodene površine, more i sl.) ili umjetnim (ograda, građevine i sl. uređaji) preprekama koje sprječavaju ili znatno umanjuju mogućnost da tu površinu napusti divljač koja se u njemu uzbaja, štiti i lovi;
12. "Pravo lova" – ovlaštenje da se na određenoj površini zemljišta i voda provedu radnje i poduzimaju mjere ugoja, zaštite i racionalnog korištenja divljači;
13. "Program ugoja divljači" – planski i gospodarski akt kojim se potanko uređuje ugoj, zaštita, lov i upotreba divljači u uzbajalištima divljači;
14. "Trofej divljači" – predstavlja divljač ili određeni dio divljači, obrađen na odgovarajući način, tako da se može ocjenjivati prema međunarodnim formulama za ocjenu trofeja;
15. "Uzbajalište divljači" – ograđeni dio lovišta namijenjen intenzivnom ugoju divljači za potrebe naseljavanja, povećanja brojnosti u lovištima, lov i proizvodnju mesa;
16. "Vrhunski trofej divljači" – trofej ocijenjen većim brojem bodova od evidentiranog najjačeg trofeja pojedine vrste divljači u Federaciji;
17. "Naselje" – stalna naseljena područje, bez obzira na veličinu, na kojoj je stupanj izgrađenosti prostora takav da onemogućava prirodnu migraciju krupne divljači;
18. "Lovstvo" – djelatnost koja obuhvaća ugoj, zaštitu, lov i korištenje divljači
19. "Korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta" – Šumsko gospodarsko društvo "Hercegbosanske šume d.o.o. Kupres koje na temelju ugovora zaključenog sukladno Zakonu o šumama Hercegbosanske županije obavlja poslove gospodarenja državnim šumama.
20. C.I.C. – međunarodni savjet za očuvanje divljači i lova.

Članak 4. (prirodno dobro)

Divljač je prirodno dobro od interesa za Hercegbosansku županiju, Federaciju Bosne i Hercegovine i Bosnu i Hercegovinu, koje uživa posebnu brigu i zaštitu, te se koristi pod uvjetima i na način predviđen ovim zakonom.

Članak 5. (Vrste divljači)

(1) Divljač u smislu ovog Zakona su sljedeće vrste životinja:

a) Dlakava divljač

a.a.) Krupna divljač

- *obični jelen (Cervus elaphus)*
- *jelen lopatar (Dama dama),*

- srna (*Capreolus capreolus*),
- divokoža (*Rupicapra rupicapra*),
- muflon (*Ovis musimon*)
- divlja svinja (*Sus scrofa*),
- mrki medvjed (*Ursus arctos*)
- vuk (*Canis lupus*)

a.b.) Sitna divljač

- divlja mačka (*Felis silvestris*)
- čagalj (*Anis aureus*)
- lisica (*Vulpes vulpes*)
- kuna zlatica (*Martes martes*)
- kuna bjelica (*Martes foina*)
- smeđi tvor (*Putorius putorius*)
- velika lasica – hermelin (*Mustela erminea*)
- lasica mala (*Mustela nivalis*)
- jazavac (*Meles meles*)
- zec (*Lepus europeaus*)
- puš obični (*Glis glis*).

b) Pernata divljač

b.a.) Krupna divljač

- Veliki tetrijeb (*Tetrao urogallus*)

b.b.) Sitna divljač

- Patka glušara (*Anas platyrhynchos*)
- Patka kržulja (*Anas crecca*)
- Liska crna (*Fulica atra*)
- Lještarka (*Bonasa bonasia*)
- Jarebica poljska-trčka (*Perdix perdix*)
- Prepelica pućpura (*Coturnix coturnix*)
- Fazan (*Phasianus phasianus*)
- Šumska šljuka (*Scolopax rusticola*)
- Barska šljuka (*Gallinago gallinago*)
- Golub grivnjaš (*Columba columbus*)
- Vrana siva (*Corvus cornix*)
- Čavka (*Corvus monedula*)
- Svraka (*Pica pica*)
- Šojka (*Garrulus glandarius*)

Članak 6.
(lovački savezi)

(1) Lovački savezi su krovne organizacije u koje su svojevoljno učlanjeni korisnici lovišta i druge organizacije i udruge zainteresirane za razvoj lovstva i na koje se primjenjuju sve odredbe zakona koje su propisane za udruge.

(2) Lovački savez, u smislu ovog Zakona, obavlja svoju temeljnu djelatnost (za koju je registriran), te obavlja poslove koji su mu, kao javna ovlaštenja, povjereni ovim Zakonom, a naročito:

- a) unapređenja lovstva;
- b) pružanje stručne pomoći kod donošenja i provođenja mjera gospodarenja lovištem i obrazovanja lovaca;
- c) dosljedno provođenje zakona i drugih propisa o lovstvu i davanje prijedloga za njihovo unaprjeđenje;
- d) ostvarivanje jedinstvene lovne politike iz područja lovstva, kao i ostvarivanje odnosa sa inozemnim lovačkim društvima;
- e) realizacije lovnog menadžmenta.

Članak 7. (lovačke udruge)

Lovačke udruge su dobrovoljna udruženja građana osnivana radi organiziranog bavljenja lovstvom, ostvarenja općeg interesa za unapređenje uzgoja i zaštite lovstva i korištenja divljači i njenih djelova, zaštite prirode i okoliša u očuvanju prirodnog staništa divljači, njegovanja lovačke etike i običaja ili drugih ciljeva kroz sportsko-rekreacijske i ekološke aktivnosti.

II. UTEMELJENJE I PODJELA LOVIŠTA

Članak 8. (utemeljenje lovišta)

- (1) Za obavljanje djelatnosti lovstva utemeljuju se lovišta.
- (2) Lovišta su određene površine zemljišta, šuma i voda koje predstavljaju prostornu, prirodnu i lovno-gospodarsku cjelinu u kojoj postoje uvjeti za trajan opstanak, uzgoj, razmnožavanje, zaštitu i korištenje divljači, i razvoj lovnog gospodarenja.
- (3) Lovište utemeljuje i ukida Odlukom Skupština Hercegbosanske županije (u dalnjem tekstu: Skupština) na prijedlog Vlade Hercegbosanske županije (u dalnjem tekstu: Vlada)
- (4) Odluka iz stavka (1) ovog članka obvezno sadrži:
  - a) naziv lovišta,
  - b) vrstu i namjenu lovišta,
  - c) nadmorsku visinu lovišta,
  - d) opis granica i ukupnu površinu lovišta,
  - e) vrste divljači koje ga naseljavaju,
  - f) divljač koja je pod posebnom zaštitom i
  - g) druge potrebne podatke.
- (5) Ministar donosi Pravilnik o postupku utemeljenja lovišta.

Članak 9. (podjela lovišta prema namjeni)

- (1) Prema namjeni lovišta mogu biti:

- a) gospodarska,

- b) sportsko-gospodarska,
- c) lovišta sa posebnom namjenom (posebna lovišta) i
- d) lovišta od posebnog interesa za Hercegbosansku županiju.

(2) Gospodarsko lovište je lovište čija je temeljna namjena bavljenje lovstvom u gospodarske svrhe s ciljem stjecanja ekonomске dobiti.

(3) Sportsko-gospodarsko lovište je lovište čija je namjena sportsko-gospodarskog karaktera.

(4) Lovište sa posebnom namjenom je lovište čija je temeljna namjena bavljenje lovstvom u cilju znanstvenih istraživanja, nastave, zaštite naročito rijetkih životinja, kao i za druge potrebe utvrđene posebnim propisima.

(5) Lovište sa posebnom namjenom utemeljuje se sukladno važećem Zakonu o lovstvu Federacije BiH.

(6) Lovište od posebnog interesa za Hercegbosansku županiju je lovište koje se utemeljuje na površinama sa većinskim udjelom površina državnih šuma i šumskog zemljišta čija je temeljna namjena bavljenje lovstvom u cilju zaštite i razvoja, optimalnih izvornih populacija divljači, povećanja ekonomске dobiti i koje uživa posebnu brigu i zaštitu Hercegbosanske županije.

Članak 10.

(podjela lovišta prema uvjetima u kojima divljač obitava)

(1) Prema uvjetima u kojima divljač obitava lovišta mogu biti:

- a) brdska lovišta i
- b) planinska lovišta.

(2) Brdska lovišta su lovišta u kojima su više od 50% površine lovišta između 400 i 1.000 m nadmorske visine.

(3) Planinska lovišta su lovišta u kojima su više od 50% površine iznad 1.000 m nadmorske visine.

Članak 11.

(podjela lovišta na otvorena i ogradaena lovišta)

(1) Lovišta se mogu utemeljiti kao:

- a) otvorena lovišta i
- b) ogradaena lovišta.

(2) Otvoreno lovište je lovište u kojem je omogućena dnevna i sezonska migracija dlakave i pernate divljači. Ovo lovište ne može biti manje od 1.000 ha.

(3) Ograđeno lovište je lovište koje je ogradijeno prirodnim (široki vodotoci, velike vodene površine i sl.) ili umjetnim (ograde ili slični uređaji ili građevine i sl.) preprekama koje sprečavaju ili znatno umanjuju mogućnost da divljač, koja se u njemu prvenstveno užgaja, štiti i lovi, napusti tu površinu, a ne može biti manje od 400 ha.

(4) Ograđivanje lovišta, čija površina ne može biti manja od 400 ha, u cilju intenzivnog gospodarenja, ako nije predviđeno lovnom osnovom, može se vršiti samo uz odobrenje ministarstva.

Članak 12.

(uzgajalište divljači)

(1) Uzgajalište divljači je ogradieni dio lovišta na kojima se mogu uzgajati pojedine vrste divljači za proizvodnju većeg broja kvalitetne i zdrave divljači namijenjene za reprodukciju, potrebe naseljavanja i povećanja brojnosti u lovištima, lov i proizvodnju mesa.

- (2) Uzgajalište divljači može se utemeljiti i na zemljištu u privatnom vlasništvu ako su ispunjeni kriteriji propisani stavkom (1) ovog članka.
- (3) Dozvolu za utemeljenje uzgajališta divljači iz stavka (2) ovog članka izdaje ministarstvo na zahtjev vlasnika privatnog posjeda, na temelju programa uzgoja divljači kojim se utvrđuje kapacitet za uzgoj te divljači i kojim se dokazuje da će u uzgajalištu biti osigurani uvjeti da divljač može očuvati svoje prirodne osobine.
- (4) Program uzgoja divljači iz stavka (3) ovog članka može izraditi pravna osoba koja ispunjava uvjete za izradu lovnogospodarske osnove.
- (5) Ministar donosi pravilnik o načinu utemeljenja uzgajališta divljači.

Članak 13.

(lovna i nelovna površina)

- (1) Lovište čine lovna i nelovna površina.
- (2) Lovna površina je površina u lovištu na kojoj je moguće u potpunosti i svrsishodno provoditi mjere uzgoja, zaštite, lova i korištenja divljači.
- (3) Nelovne površine su:
- a) naselja i parkovi u naseljima;
  - b) plantažni voćnjaci i vinogradi, rasadnici i druge šumske i poljoprivredne površine;
  - c) koje su ogradiene ogradom kroz koju dlakava divljač ne može prolaziti;
  - d) objekti za liječenje, odmor i rekreaciju;
  - e) zračne luke, groblja, javne prometnice, aktivni površinski kopovi i druge komunalne površine;
dvorišta seoskog kućanstva, dvorišta industrijskih i drugih objekata;
  - f) površine koje se koriste za znanstvene svrhe;
  - g) ograđeni prostori za umjetni uzgoj divljači,
  - h) na miniranim površinama i sigurnosnom pojasu širine do 100 m
  - i) ostale površine i objekti na kojima je sukladno posebnim propisima zabranjen lov.
- (4) Na nelovnim površinama je zabranjen lov divljači.

Članak 14.

(prostori koji ne ulaze u lovište)

U površine lovište ne ulaze:

- a) izgrađeno i neizgrađeno građevinsko zemljište;
- b) javni putevi i druge javne površine uključujući i zaštitni pojas do 300 m od naselja;
- c) određeni dijelovi prirode koji su proglašeni posebno zaštićenim objektima prirode po propisima o zaštiti prirode u kojima je aktom o proglašenju ili posebnim aktom zabranjen lov (nacionalni parkovi, parkovi prirode, strogi rezervati, specijalni zoološki i ornitološki rezervati i drugi posebno zaštićeni objekti prirode);
- d) gospodarski ribnjaci sa obalnim zemljištem koji služe za korištenje ribnjaka;
- e) rasadnici, voćni i lozni nasadi namijenjeni intenzivnoj proizvodnji na površini do 100 ha, ako su ograđeni ogradom koja sprečava prirodnu migraciju dlakave divljači;
- f) druge površine na kojima je aktom o proglašenju njihove namjene zabranjen lov;

Članak 15.

(granice lovišta)

- (1) Granice lovišta moraju biti uočljive, a određuju se, ovisno o prirodnoj cjelini, ekološkim, zemljopisnim i drugim uvjetima, koje sprječavaju prirodnu migraciju dlakave divljači.
- (2) Ako se granice lovišta ne mogu odrediti u smislu stavka (1) ovoga članka, određuju se, županijskim i lokalnim cestama, putovima, vododijelnicama, rijekama ili na drugi način.
- (3) Pri utvrđivanju granica lovišta mora se uzeti u obzir prirodna migracija divljači.
- (4) Granice lovišta moraju biti vidljivo obilježene na mjestima koja su određena lovogospodarskom osnovom odnosno programom uzgoja divljači.
- (5) Postupak obilježavanja i određivanja granica lovišta pravilnikom propisuje ministar.

III. PRAVO LOVA I DODJELA LOVIŠTA

Članak 16.

(pravo lova)

- (1) Pravo lova u lovištima u Hercegbosanskoj županiji imaju pravne osobe koje su dobile lovište na korištenje i stekle pravo lova na temelju odredaba ovog Zakona (u daljem tekstu: korisnici lovišta).
- (2) Korisnici lovišta, u smislu ovog Zakona, mogu biti:
  - udruge registrirane za bavljenje lovstvom – lovačke udruge,
  - korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta , te
  - ostale pravne osobe registrirane za bavljenje lovstvom.
- (3) Korisnici lovišta u smislu ovoga Zakona ne mogu biti pravne osobe koja su tijekom lovne godine lovne godine dva ili više puta kažnjavane za prekršaj iz članka 91. stavka (1) točki 17), 18) 19), 20), 21), 24), 26) i 45) ovog zakona.

Članak 17.

(koncesija gospodarskih lovišta)

- (1) Gospodarsko lovište iz članka 9. stavka (1) točke a) dodjeljuje se koncesijom.
- (2) Dodjela gospodarskog lovišta na koncesiju vrši se na način i po proceduri kako je to propisano u sukladno odredbama važećeg Zakona o koncesijama Hercegbosanske županije.
- (3) Koncesija lovišta iz stavka (1) ovog članka može se dati:
  - a) Pravnoj osobi registriranoj za bavljenjem lovstvom,
  - b) Korisniku državnih šuma i šumskog zemljišta,
  - c) Udrugama registriranim za bavljenjem lovstvom.
- (4) Na temelju odluke Vlade o davanju koncesije lovišta iz stavka (1) ovog članka ministarstvo i ponuditelj sklapaju ugovor o koncesiji u pisanom obliku.
- (5) Jednoj pravnoj osobi može se dodijeliti više lovišta na koncesiju.
- (6) Rok na koji se dodjeljuje koncesija lovišta je 10 godina.
- (7) Korisnik lovišta, koncesiju lovišta ili njegove dijelove ne može ustupiti drugom korisniku.
- (8) Vlada će Odlukom propisati uvjete, kriterije i postupak dodjele gospodarskih lovišta na koncesiju.

Članak 18.

(godišnja koncesijska naknada)

- (1) Godišnja koncesijska naknada za korištenje lovišta je najpovoljnija cijena koja se postigne na javnom pozivu i ne može biti manja od 30 % planiranog godišnjeg prihoda od odstrjela divljači u desetoj godini važeće lovogospodarske osnove, obračunate prema cjeniku kojim se utvrđuje vrijednost žive divljači (u dalnjem tekstu: Cjenik divljači).

(2) Kad nema lovnogospodarske osnove, početna cijena naknade za korištenje lovišta određuje se u visini od 30 % planiranog odstrjela divljači iz privremenog godišnjeg plana gospodarenja lovištem i vrijedi samo za prvu koncesijsku godinu, do donošenja lovnogospodarske osnove nakon čega se primjenjuju odredbe iz stavka (1) ovoga članka.

Članak 19.

(zakup sportsko-gospodarskih lovišta)

(1) Sportsko-gospodarsko lovište dodjeljuje se u zakup na razdoblje od 10 lovnih godina, putem javnog natječaja.

(2) Pravo sudjelovanja na javnom natječaju za dodjelu sportskogospodarskog lovišta u zakup imaju udruge registrirane za obavljanje lova - lovačke udruge.

(3) Odluku o raspisivanju i poništavanju javnog natječaja za davanje lovišta u zakup iz stavka (1) ovog članka donosi ministarstvo.

(4) Postupak javnog natječaja za dodjelu sportsko gospodarskog lovišta u zakup provodi stručno povjerenstvo od pet članova kojeg imenuje ministar.

(5) Nakon vrednovanja ponuda stručno povjerenstvo iz stavka (4) ovoga članka daje ministru prijedlog odluke o odabiru najpovoljnije ponude.

(6) Najpovoljnija je ponuda ona koja ispunjava sve uvjete natječaja.

(7) Jednoj udruzi iz stavka (2) ovog članka u zakup se može dati više lovišta.

(8) Ministarstvo će pravilnikom propisati način vrednovanja ponuda za dodjelu lovišta na korištenje, te uvjete, kriterije i postupak dodjele sportsko-gospodarskih lovišta u zakup.

Članak 20.

(odluka o dodjeli sportsko-gospodarskog lovišta,)

(1) Odluku o dodjeli sportsko gospodarskih lovišta u zakup najpovoljnijem ponuditelju koji ispunjava kriterije utvrđene u javnom natječaju na prijedlog ministarstva donosi Vlada.

(2) Na temelju odluke iz stavka (1) ovoga članka Ministarstvo i ponuditelj sklapaju ugovor o zakupu lovišta u pisanom obliku.

(3) Protiv odluke iz stavka (1) ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Korisnik lovišta, lovište ili njegove dijelove ne može davati u podzakup ili ustupiti drugom korisniku.

Članak 21.

(godišnja zakupnina)

(1) Godišnja zakupnina za korištenje lovišta je najpovoljnija cijena koja se postigne na javnom pozivu i ne može biti manja od 10 % planiranog godišnjeg prihoda od odstrjela divljači u desetoj godini važeće lovnogospodarske osnove, obračunate prema cjeniku kojim se utvrđuje vrijednost žive divljači (u dalnjem tekstu: Cjenik divljači).

(2) Kad nema lovnogospodarske osnove, početna cijena zakupnine za korištenje lovišta određuje se u visini od 10 % planiranog odstrjela divljači iz privremenog godišnjeg plana gospodarenja lovištem i vrijedi samo za prvu godinu zakupa, do donošenja lovnogospodarske osnove, nakon čega se primjenjuju odredbe iz stavka (1) ovoga članka.

(3) Zakupnina iz ovog članka se uplaćuje u korist Proračuna Hercegbosanske županije u iznosu od 50%, u korist proračuna Federacije Bosne i Hercegovine u iznosu od 20% i u proračun općina/grada na čijem području se ostvaruje prihod u iznosu od 30% najkasnije do 31. siječnja za tekuću lovnu godinu.

Članak 22.

(produljenje zakupa)

(1) Zakup lovišta može se višekratno produljiti najranije u zadnjoj lovnoj godini, na razdoblje od idućih deset (10) godina, korisniku lovišta koji uredno provodi te ispunjava mjere i radnje propisane ugovorom o zakupu i ovim Zakonom.

(2) Zahtjev za produljenje zakupa iz stavka (1) ovoga članka podnosi korisnik lovišta ministarstvu najkasnije 120 dana prije isteka ugovora o zakupu.

(3) Odluku o zahtjevu iz stavka (2) ovoga članka donosi Vlada najkasnije u roku od 60 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(4) Na temelju odluke iz stavka (3) ovoga članka Ministarstvo i ponuditelj sklapaju ugovor o produljenju zakupa lovišta u pisanom obliku.

(4) Protiv odluke iz stavka (3) ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 23.

(dodjela posebnog lovišta na korištenje)

Posebno lovište iz članka 9. stavka (1) točke c) se daje na korištenje sukladno odredbama važećeg Zakona o lovstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 24.

(dodjela lovišta od posebnog interesa za Hercegbosansku županiju)

(1) Lovište od posebnog interesa za Hercegbosansku županiju iz članka 9. stavka (1) točke d) ovog Zakona odlukom daje Vlada na korištenje korisniku državnih šuma i šumskog zemljišta neposrednom dodjelom bez provedbe postupka javnog natječaja.

(2) O dodjeli lovišta iz stavka (1) ovog članka na korištenje, a na temelju odluke Vlade iz stavka (1) ovog članka zaključuje se ugovor između ministarstva i korisnika državnih šuma i šumskog zemljišta.

(3) Lovište iz stavka (1) ovog članka se daje na korištenje na razdoblje od 10 lovnih godina.

(4) Korisniku iz stavka (2) ovog članka može se dati više lovišta na korištenje.

(5) Korisnik lovišta od posebnog interesa za Hercegbosansku županiju, lovište ili njegove dijelove ne može ustupiti drugom korisniku.

(6) Postupak dodjele lovišta od posebnog interesa za Hercegbosansku županiju, te visinu naknade propisati će pravilnikom ministar.

Članak 25.

(sadržaj ugovora)

(1) Ugovor o dodjeli lovišta na koncesiju iz članka 17. stavka (4) i dodjeli lovišta u zakup iz članka 20. stavka (2) i ugovor iz članka 24. stavka (2) ovog zakona, mora sadržavati sljedeće elemente:

- naziv lovišta,
- podatke o registraciji korisnika lovišta,
- razdoblje na koje se daje lovište na korištenje,
- granice lovišta,
- procjenu brojnog stanja divljači,
- uvjete kojih se korisnik lovišta mora pridržavati,
- mjere koje je korisnik lovišta dužan poduzeti u cilju unaprjeđivanja lovišta,
- mjere zaštite divljači,

- uvjete organiziranja i financiranja lovočuvarske službe,
- odredbe o provođenju lovnogospodarske osnove,
- visinu i način plaćanja naknade,
- ugovornim sankcijama zbog neizvršavanja prava lova prema ugovoru,
- pravu i razlozima jednostranog raskida ugovora,
- dopustivosti postavljanja lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata te njihovoj pripadnosti nakon isteka trajanja prava lova,
- zaštiti prirode u skladu s posebnim propisima,
- uvjete za raskidanja ugovora,
- drugim obvezama utvrđenim propisima o lovstvu.

- (2) Ugovor o koncesiji lovišta iz članka 17. stavka (4) ovog zakona, osim elemenata iz stavka (1) ovog članka sadrži i elemente propisane zakonom kojim se uređuju koncesije.
(3) Pored elemenata iz stavka (1) ovoga članka ugovorne strane mogu ugovoriti i druge obvezno pravne elemente.

Članak 26.

(prethodno mišljenje pravobraniteljstva)

- (1) Prije sklapanja ugovora iz članka 17. stavka (4), članka 20. stavka (2) i ugovora iz članka 24. stavka (2) ovog ministarstvo je dužno dostaviti nacrt ugovora na prethodno mišljenje mjerodavnom Županijskom javnom pravobraniteljstvu.
(2) Županijsko javno pravobraniteljstvo dužno je dati svoje mišljenje u roku od 15 dana od dana primjeka nacrta ugovora.

Članak 27.

(izmjena ugovora)

- (1) Ugovor o dodjeli lovišta na koncesiju iz članka 17. stavka (4) i dodjeli lovišta u zakup iz članka 20. stavka (2) i ugovor iz članka 24. stavka (2) ovog zakona može se, na prijedlog ministarstva ili korisnika lovišta, izmijeniti za vrijeme njegova trajanja ako bi zbog okolnosti nastalih nakon sklapanja ugovora, koje se nisu mogle predvidjeti u vrijeme sklapanja ugovora, ispunjenje obveze za jednu ugovornu stranu postalo bitno otežano, ta strana može zahtijevati da se ugovor izmjeni sukladno nastalim okolnostima. O izmjeni ugovora ugovorne se strane moraju suglasiti.
(2) Ugovor iz stavka (1) ovog članka može se izmijeniti u slučaju izmijenjenog stanja lovišta zbog izgradnje javnih i šumskih prometnica, dalekovoda, plinovoda, retencija, kanala, otvaranja eksploatacijskih polja za korištenje mineralnih sirovina, ograđivanja šumskih i poljoprivrednih kultura, izgradnje športsko-rekreativnih sadržaja, izgradnje golfskih igrališta i sličnih zahvata u prostoru ako se površina lovišta smanji za više od 20 %.
(3) Kada izmjena ugovora podrazumijeva neposredan ili posredan, ali predvidiv proračunski učinak, ministarstvo je dužno prije sklapanja dodatka (aneksa) ugovoru iz stavka (2) ovoga članka zatražiti mišljenje ministarstva nadležnog za financije.
(4) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka korisnik lovišta nema pravo potraživati naknadu od ministarstva.
(5) O izmjeni ugovora sklapa se dodatak (aneks) ugovoru, kojem prethodi odluka vlade.
(6) Ugovor o zakupu prava lova ne smije se mijenjati radi otklanjanja nedostataka u izvedbi korisnika lovišta ili posljedica neodgovarajuće izvedbe, a ti bi se nedostatci mogli otkloniti promjenom ugovornih odredbi.
(7) Ako je u ugovor potrebno unijeti bitne izmjene, ministarstvo će pokrenut novi postupak dodjele lovišta i nakon provedbe postupka sklopiti novi ugovor, a prethodni ugovor raskinuti.

Članak 28.

(*prestanak važenja ugovora*)

(1) Ugovor o koncesiji lovišta iz članka 17. stavka (4), zakupu lovišta iz članka 20. stavka (2) i ugovor iz članka 24. stavka (2) ovog zakona prestaje:

- a) ispunjenjem zakonskih uvjeta:
  - istekom roka na koji je dan, osim ako drugačije nije određeno ovim Zakonom,
  - prestankom postojanja korisnika lovišta,
  - ukidanjem, poništavanjem ili oglašavanjem ništavom odluke o davanju lovišta, u razdoblju nakon sklapanja ugovora.
- b) jednostranim raskidom ugovora od strane ministarstva,
- c) u slučajevima određenima ugovorom,
- d) pravomoćnošću sudske odluke kojom se ugovor utvrđuje ništetnim ili se poništava.

(2) U svim slučajevima iz stavka (1) ovoga članka korisnik lovišta, nema pravo na povrat uplaćene naknade, na povrat eventualnih ulaganja niti na naknadu štete.

Članak 29.

(*jednostrani raskid ugovora*)

(1) Ministarstvo može ugovor iz članka 25. ovog zakona jednostrano raskinuti i prije isteka roka na koji je sklopljen, u sljedećim slučajevima:

- a) ako se korisnik lovišta služi pravom lova suprotno ugovoru,
- b) ako korisnik lovišta ne provodi, općenito neuredno provodi ili ne ispunjava mjere i radnje propisane ugovorom i ovim Zakonom
- c) ako korisnik lovišta uvede u lovište novu vrstu divljači bez potrebnih suglasnosti iz članka 39. stavka (1) ovog zakona;
- d) ako korisnik lovišta prestane ispunjavati uvjete iz članka 16. stavka (3) ovog zakona,
- e) ako korisnik lovišta ne donese lovnogospodarsku osnovu u za to propisanom roku,
- f) ako korisnik lovišta pojedinom vrstom divljači gospodari suprotno lovnogospodarskom osnovom ili godišnjim planom gospodarenja
- g) ako korisnik lovišta ne uplati naknadu za korištenje lovištima sukladno odredbama ovog zakona,
- h) u drugim slučajevima u skladu s odredbama ugovora o zakupu lovišta.

(2) Ugovor se smatra raskinutim danom izvršnosti rješenja o raskidu.

Članak 30.

(*povjeravanje izvršavanja prava lova*)

(1) Nakon utemeljenja lovišta iz članka 9. točki a) i b) ovog zakona, a do stjecanja zakupa ili koncesije na istim sukladno odredbama ovog Zakona ministarstvo može povjeriti izvršavanje prava lova ili mjera uzgoja i zaštite divljači u tim lovištima korisniku državnih šuma i šumskog zemljišta ili pravnim osobama koje obavljaju djelatnost lovstva.

(2) Povjeravanje izvršavanja prava lova iz stavka (1) ovog članka ministarstvo može povjeriti korisniku državnih šuma i šumskog zemljišta ili pravnim osobama koje obavljaju djelatnost lovstva i u nastupu sljedećih slučajeva:

- a) ukoliko lovište nakon provedbe postupka javnog natječaja nije dano na korištenje,
- b) ukoliko općinsko/gradsko vijeće odbije dati suglasnost na odluku o pristupanju dodijele koncesije gospodarskog lovišta,

- c) u slučajevima prestanka važenja ugovora iz članka 44. ovog zakona,
- (3) S pravnom osobom iz stavka (1) i stavka (2) ovoga članka, a kojoj je povjereno izvršavanje prava lova do stjecanja zakupa ili koncesije, ministarstvo može sklopiti ugovor o povjeravanju izvršavanja prava lova, uz naknadu, izravnom pogodbom, na temelju kojeg će biti određene obveze i prava potpisnika ugovora.
- (3) Odredbe članaka od 25. do 29. ovoga Zakona odgovarajuće se primjenjuju na ugovor iz stavka (2) i stavka (3) ovoga članka.

IV. PLANIRANJE U LOVSTVU

Članak 31.

(strategija razvoja lovstva Hercegbosanske županije)

- (1) Temeljni dokument razvoja, upravljanja i zaštite divljači je Strategija razvoja lovstva Hercegbosanske županije (u dalnjem tekstu: Strategija) koju donosi Vlada za razdoblje od 15 godina.
- (2) Strategijom se određuju dugoročni ciljevi, smjernice i mjere za razvoj lovstva i unapređivanje stanja populacija divljači, kao i način provođenja, sukladno sa gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem Hercegbosanske županije.
- (3) Strategija iz stavka (1) ovog članka se objavljuje u "Narodnim novinama Hercegbosanske županije".
- (4) Pravilnik o sadržaju, načinu izrade i postupku donošenja metodologiji izrade Strategije donosi ministarstvo.

Članak 32.

(lovnogospodarska osnova)

- (1) Lovištima se gospodari na temelju lovnogospodarske osnove.
- (2) Lovenogospodarska osnova je planski akt kojim se detaljno uređuje gospodarenje, uzgoj, zaštita, lov i korištenje određenom divljači i lovištem za razdoblje od deset lovnih godina u skladu s mogućnosti staništa, te brojnosti i stanjem populacije divljači koja se uzgaja u otvorenim i ograđenim lovištima.
- (3) Provedba lovnogospodarskih osnova obveza je korisnika lovišta, te stručnih osoba za provedbu lovnogospodarskih osnova.
- (4) Lovenogospodarsku osnovu donosi korisnik lovišta na razdoblje od 10 godina.
- (5) Bez suglasnosti na lovnogospodarsku osnovu nije dopušteno izvršavanje prava lova.

Članak 33.

(suglasnost na lovnogospodarsku osnovu)

- (1) Suglasnost na lovnogospodarsku osnovu daje ministar osim za lovišta iz članka 9. stavka (1) točke c) ovog zakona.
- (2) Lovenogospodarska osnova donosi se u roku od 120 dana od dana potpisa ugovora i čini sastavni dio ugovora.
- (3) Izradu nove lovnogospodarske osnove mora biti završena 120 dana prije isteka važeće lovnogospodarske osnove.
- (4) Greške i nedostaci lovnogospodarske osnove utvrđene od strane stručnog povjerenstva moraju se otkloniti u roku koji odredi povjerenstvo.
- (5) Izradu lovnogospodarskih osnova financira korisnik lovišta,

(6) Povjerenstvo iz stavka (4) ovog članka imenuje ministar.

(7) U slučaju produljenja ugovora o korištenju lovištem, do odobrenja lovnogospodarske osnove lovištem će se u idućoj godini gospodariti isto kao u zadnjoj godini važenja lovnogospodarske osnove; gospodarenje u toj godini smatra se prvom godinom izvršenja lovnogospodarske osnove za iduće razdoblje.

Članak 34.

(*sadržaj lovnogospodarske osnove*)

(1) Lovnogospodarska osnova naročito sadrži:

- prikaz stanja lovišta,
- osnovne biološke i fizičke karakteristike lovišta,
- sastav divljači (kvantiteta i kvaliteta),
- ciljeve gospodarenja,
- vrste i obujam radova,
- mjere i metode za postizanje ciljeva gospodarenja, kao i ekonomsko-finansijsku osnovu gospodarenja,
- program za unapređenje lovstva i
- lovočuvarsku službu.

(2) Prikaz stanja lovišta naročito sadrži podatke o:

- površini lovišta,
- prirodnim i drugim uvjetima za život i razvoj divljači,
- stanju fonda divljači po pojedinim vrstama i
- prirastu divljači u lovištu.

(3) Lovnogospodarskom osnovom mora se odrediti vrsta i broj divljači koja će se uzgajati u lovištu kao i obujam zaštite i iskorištavanja divljači.

(4) Lovnogospodarska osnova mora biti usklađena sa dugoročnim programom razvoja poljoprivredne proizvodnje i šumskogospodarskom osnovom za površine na kojima se lovište nalazi, kao i sa planovima upravljanja vodama, prostornim planom i ratificiranim međunarodnim ugovorom iz područja lovstva, zaštite prirode i prirodnih staništa divljači.

Članak 35.

(*izrada i revizija lovnogospodarske osnove*)

(1) Izrada i revizija lovnogospodarske osnove može se povjeriti pravnoj osobi registriranoj za obavljanje djelatnosti iz područja lovstva, a koja u radnom odnosu ima najmanje jednog zaposlenika sa visokom stručnom spremom šumarske, agronomiske, veterinarske ili lovne struke, a koja je tijekom školovanja izučavala i položila predmete vezane za Lovstvo i radnim iskustvom od najmanje od jedne godine na poslovima u područja lovstva ili fizičkoj osobi sa visokom stručnom spremom koja je tijekom školovanja izučavala i položila predmete iz područja lovstva i radnim iskustvom od najmanje jedne godine na poslovima iz oblasti lovstva, te da ima registriran obrt za obavljanje djelatnosti iz područja lovstva.

(2) Revizija lovnogospodarske osnove vrši se kada se trajno ili bitno izmijene uvjeti i okolnosti na kojima se temelji lovnogospodarska osnova, a posebno uslijed uginuća više od 1/3 divljači, požara, elementarnih nepogoda, trovanja i slično.

(3) Revizija lovnogospodarske osnove vrši se po istom postupku propisanom za njezino donošenje.

(4) Ministar donosi pravilnik o sadržaju, načinu i nosiocima izrade lovnogospodarske osnove, godišnjeg i privremenog godišnjeg plana gospodarenja lovištem.

Članak 36.

(godišnji plan gospodarenja lovištem)

(1) Godišnji plan gospodarenja lovištem sastoji se od:

- plana uređenja lovišta,
- plana uzgoja i zaštite divljači,
- plana korištenja divljači i
- finansijskog plana.

(2) Godišnji plan gospodarenja lovištem izrađuje korisnik lovišta za razdoblje od 1. travnja tekuće do 31. ožujka sljedeće godine i dostavlja ga ministarstvu do 31. ožujka tekuće godine radi dobivanja suglasnosti.

(3) Uz godišnji plan gospodarenja dostavlja se i izvještaj o izvršenju plana za proteklu lovnu godinu.

(4) Suglasnost na godišnji plan gospodarenja lovištem daje ministarstvo, a na godišnje planove gospodarenja za posebna lovišta daje Federalno ministarstvo.

(5) Realizaciji godišnjeg plana gospodarenja lovištem može se pristupiti nakon dobivene suglasnosti iz stavka (4) ovog članka.

(6) Do donošenja lovnogospodarske osnove korisnici lovišta upravljaju lovištem na temelju privremenog godišnjeg plana gospodarenja lovištem, a najduže jednu godinu.

(7) Postupak donošenja privremenog godišnjeg plana gospodarenja lovištem je isti kao i za redovni godišnji plan gospodarenja.

Članak 37.

(korištenje sredstava)

(1) Sredstva koja korisnik lovišta ostvari u gospodarenju lovištem koriste se za realizaciju lovnogospodarske osnove, razvoj i unaprjeđenje lovstva.

(2) Unaprjeđenje lovstva smatra se:

- a) zaštita, održavanje i poboljšanje životnih uvjeta za divljač u lovištu (poboljšavanje ispaše, dodatno hranjenje, održavanje solila i pojilišta);
- b) dostizanje i održavanje odgovarajuće spolne i starosne strukture pojedinih vrsta divljači u okviru utvrđenog kapaciteta lovišta;
- c) unošenje novih vrsta divljači u lovište;
- d) čuvanje i zaštita divljači i lovišta;
- e) izgradnja lovnogospodarskih i lovno-tehničkih objekata;
- f) poduzimanje mjera za smanjenje šteta koje počini divljač;
- g) stručno osposobljavanje kadrova;
- h) izrada planskih dokumenata;
- i) znanstveno-istraživački rad u lovstvu;
- j) nabava rasnih lovačkih pasa i
- k) izdavačka djelatnost.

V. UZGOJ I ZAŠTITA DIVLJAČI

Članak 38.

(uzgoj i zaštita divljači)

- (1) Uzgoj i zaštita divljači obuhvaća sve mjere i radnje propisane lovnogospodarskom osnovom, te brigu o drugim životinjskim vrstama i njihovim staništima.
- (2) Uzgoj i zaštita divljači obuhvaćaju:
  - a) lovostaj za određene vrste divljači,
  - b) privremenu zabranu lova divljači,
  - c) provedbu radnji koje osiguravaju opstanak i razmnožavanje divljači koja trajno ili sezonski živi u lovištu te mjere za očuvanje i poboljšanje staništa,
  - d) održavanje utvrđene brojnosti, omjera spolova i gospodarske starosti populacije divljači koja se uzbaja,
  - e) osiguravanje uvjeta za razmnožavanje i vođenje mладунčadi,
  - f) unošenje i čuvanje divljači radi postizanja brojnosti utvrđene lovnogospodarskom osnovom i programom uzgoja,
  - g) osiguravanje provedbe preventivnih, dijagnostičkih, kurativnih i higijensko-zdravstvenih mjer u lovištima i ostalim prostorima na kojima se divljač uzbaja ili obitava radi zdravstvene zaštite divljači i neškodljivo uklanjanje dijelova odstranjeljene divljači na temelju dobre lovačke prakse i tradicije,
  - h) smanjivanje broja divljači koja čini štetu drugoj divljači i ostalim životinjskim vrstama, usjevima, stoci, šumama, ribnjacima, drugim vodama i ostaloj imovini na podnošljiv broj
  - i) spašavanje divljači od elementarnih nepogoda,
  - j) provedbu mjer za osiguranje dovoljne količine kvalitetne hrane i pitke vode,
  - k) podizanje i održavanje lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata,
  - l) poduzimanje preventivnih mjer (istjerivanje divljači) pri obavljanju poljoprivrednih i drugih radova te upotrebu zaštitnih naprava na poljoprivrednim strojevima,
  - m) upotrebu sredstava za zaštitu bilja ili drugih kemijskih sredstava na propisani način i poduzimanje preventivnih mjer pri njihovoj upotrebni ili paljenju strništa, kukuruzišta, trsaka i sl.
  - n) korištenje određenih lovačkih pasa,
  - o) čuvanje lovišta i
  - p) suzbijanje protuzakonitog lova.

Članak 39.

(unošenje u lovište nove vrste divljači)

- (1) Unošenje u lovište nove vrste divljači i ponovno naseljavanje nestalih vrsta divljači provodi se uz dopuštenje Ministarstva koje se izdaje po prethodnoj suglasnosti ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode.
- (2) Unošenje novih vrsta iz stavka (1) ovoga članka ne smije štetiti prirodnim staništima niti divljoj zavičajnoj flori i fauni.
- (3) Protiv akta iz stavka (1) ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 40.

(uzgojna područja)

- (1) Uzgojna područja mogu se ustanoviti za posebne izvorne vrste divljači, na zemljишima i vodama na kojima postoje ekološki i prirodni uvjeti za njihov opstanak (razvoj i reprodukcija).
- (2) Uzgojno područje ustanavljava ministar.

Članak 41.

(*lovostajem zaštićena divljač*)

- (1) Lovostajem zaštićena divljač je: smeđi medvjed, srna, divokoza, obični jelen, jelen lopatar, muflon, zec, vuk, kuna zlatica, kuna bjelica, divlja svinja, evropski dabar, veliki tetrijeb-mužjak, fazan, prepelica, jarebica kamenjarka, jarebica poljska, jarebica šumska-mužjak, šljuke, divlji golubovi, grlica, divlje patke, divlje guske i crna liska.
- (2) Ministar će pravilnikom propisati vrijeme lova lovostajem zaštićene divljači i utvrditi koje se ptice i sisavci smatraju korisnim za poljoprivredu i šumarstvo.

Članak 42.

(*zabrana lova*)

- (1) Za vrijeme zabrane lova ili lovostaja određena vrsta divljači se ne smije loviti, proganjati, ili namjerno uznemiravati, ako zakonom nije drukčije određeno.
- (2) Odstrel bolesne ili ranjene divljači (sanitarni odstrjel) dozvoljen je i u vrijeme zabrane lova i lovostaja, a isti može vršiti samo stručna služba korisnika lovišta.
- (3) Zabranjeno je:
- lovljnjem ili na drugi način ugroziti opstanak bilo koje vrste divljači u prirodi,
  - loviti ženku dlakave divljači kada je visoko bređa, ili dok vodi mladunčad, pernatu divljač kad sjedi na jajima i dok hrani mladunčad, uništavanje i prisvajanje mladunčadi, te uništavanje i oštećivanje legla, gnijezda i jaja divljači.
  - lov ptica i sisavaca korisnih za poljoprivredu i šumarstvo, kao i kvarenje i uništavanje njihovih gnijezda, legla i skupljanje i uništavanje mladunčadi i jaja, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno
  - hvatanje divljači, držanje u zatvorenom ili ograđenom prostoru, ako ovim Zakonom nije drukčije definirano, odnosno ako to nije u svrhu uzgoja divljači, poboljšanja prirodnog fonda iste vrste ili za obuku lavačkih pasa za polaganje ispita prirođenih osobina (IPO).
  - lov divljači na zemljistima i vodama izvan lovišta,
- (4) Izuzetno od stavka (3) ovog članka može se dopustiti lov za potrebe znanosti, nastave, lovnu obuku ptica grabljivica, muzeja, te sokolarskih i kinoloških događaja uz prethodno odobrenje ministarstva.
- (5) U postupku izdavanja odobrenja iz stavka (4) ovog članka korisnici ove vrste lova dužni su podnijeti izvještaj ministarstvu o razlozima lova, količini i vrsti divljači, vremenu vršenja lova, mjestu načinu i sredstvima lova, a sve to uz sudjelovanje nadležnog inspektora, predstavnika ministarstva i korisnika lovišta (a po potrebi i drugih zainteresiranih stranaka), uz uvjet da se sačini zapisnik na licu mjesta o poduzetim radnjama.
- (6) Ministar će ukinut odobrenje iz stavka (4) ovog članka u slučajevima kada korisnik postupi suprotno odredbama stavka (5) ovog članka.

Članak 43.

(*stalna zabrana lova*)

Stalna zabrana lova određuje se za vrste divljači koje se nalaze na Crvenoj listi ugroženih divljih vrsta i podvrsta biljaka, životinja i gljiva i u skladu sa međunarodnim konvencijama kojih je Bosna i Hercegovina potpisnica.

Članak 44.

(*privremena zabrana lova*)

- (1) Privremena zabrana lova određuje se za vrste divljači čija je brojnost u lovištu osjetno smanjena uslijed vremenskih nepogoda, bolesti, požara ili iz nekih drugih razloga, a koju treba zaštititi na određeno vrijeme u cilju povećanja njihove brojnosti.
- (2) Zabranu iz stavka (1) ovog članka određuje korisnik lovišta uz prethodnu suglasnost ministarstva.
- (3) Privremenu zabranu lova u slučaju da korisnik lovišta nije u mogućnosti odrediti zabranu iz stavka (2) ovog članka odredit će ministar.

Članak 45.

(zabrana puštanja pasa i mačaka u lovištu)

- (1) Vlasnici ne smiju puštati pse da se bez kontrole kreću po lovištu.
- (2) Ovčarski psi mogu biti u lovištu samo uz stado.
- (3) Pse i mačke njihovi vlasnici, a pastiri pastirske pse, ne smiju puštati da se kreću lovištem bez nadzora na udaljenosti 300 m od nastambe vlasnika, odnosno stada.
- (4) Korisnik lovišta ima pravo i dužnost u lovištu ukloniti pse i mačke koji se kreću lovištem protivno odredbi stavka 2. ovog članka bez nadoknade vlasniku psa ili mačke.
- (5) Nije dozvoljeno ukloniti lovačke pse koji u organiziranom lovu, ispitima ili utakmicama pasa u gonjenju divljači pređu u drugo lovište.
- (6) Vlasnici pasa odgovorni su za štetu koju njihovi psi počine u lovištu i nadoknađuju je korisniku lovišta.

Članak 46.

(zabranjene aktivnosti u lovištu)

- (1) Zabranjeno je:
- hvatanje divljači mrežama;
  - trovanje divljači;
  - žetva i košenje poljoprivrednim strojevima koji nemaju ugrađene uređaje za plašenje i istjerivanje divljači;
  - paljenje korova, strnjika, trstika, trave i drugog raslinja u lovištima bez nadzora;
  - oblaganje otvorenih kanala, akumulacija, jezera i obala vodotoka plastičnim i drugim materijalima na način na koji bi ugrožavao divljač;
  - uporaba kemijskih preparata na način i u količini koji ugrožavaju zdravlje i opstanak divljači;
  - odlaganje otpada, smeća ili nečistih tvari u prostoru lovišta,
  - oštećivati i uništavati lovnogospodarske i lovnotehničke objekte te oznake granice lovišta.
- (2) Ako se za zaštitu poljoprivrednih i šumskih kultura upotrebljavaju kemijska sredstva štetna za divljač, upotreba tih sredstava mora se vršiti na način koji je najmanje opasan za divljač.
- (3) Radi poduzimanja preventivnih mjer vlasnici, odnosno korisnici zemljišta dužni su najmanje tri dana prije upotrebe sredstava obavijesti korisnika lovišta o mjestu, vremenu i načinu upotrebe sredstava iz stavka (2) ovog članka.
- (4) Korisnici lovišta obavezni su iz lovišta ukloniti otpad i smeće i imaju pravo za nadoknadu troškova od fizičkog ili pravnog osobe koji su otpad ili smeće odložili u lovištu.
- (5) Korisnici lovišta moraju održavati i poboljšavati životne uvjete za divljač u lovištu, poštujući zahtjeve prirodnog gospodarenja šumama i zahtjeve zaštite životinja i biljaka.

Članak 47.

(nošenje oružja u lovištu)

(1) Zabranjen je lov i unošenje oružja u lovište koje nije lovačko (vojničko, automatsko i poluautomatsko oružje sa spremnikom koji može sadržavati više od dva naboja municije, malokalibarsko oružje i samostrijel).

(2) Zabranjeno je kretati se javnim putovima, ili po lovištu sa lovačkim oružjem koje nije u futroli, ispraznjeno, bez oružnog lista i bez dozvole za lov ili drugi dokument koji opravdava nošenje oružja na tom području.

(3) Zabranjeno je kretati se javnim putovima, ili voziti po lovištu sa umjetnim izvorima svjetla, ogledalima i ostalim zasljepljujućim napravama, napravama za osvjetljavanje meta, optičkim ciljnicima za noćni lov koji rade na principu infracrvenih zraka (noćne optike s končanicom), termalnim ciljnicima (termalne optike s končanicom), nišanima (ciljnicima) za noćni lov s mogućnošću elektronskog povećavanja ili pretvaranja slike.

Članak 48.

(zaštita divljači izvan lovišta)

(1) Na površinama zemljišta i na vodama izvan lovišta divljač je dužan zaštитiti vlasnik zemljišta, pravna ili fizička osoba i ministarstvo na čijem se području nalazi zemljište i vode koje se koriste.

(2) Zabranjen je lov divljači na zemljištima i vodama izvan lovišta.

(3) Izuzetno od stavka 1. ovog članka, u slučajevima kada se radi o površinama zemljišta većim od 100 ha pravnih ili fizičkih osobe koja koriste ta zemljišta, ministarstvo će povjerit zaštitu divljači na takvim površinama drugim pravnim ili fizičkim licima.

VI. KORISNICI LOVIŠTA

Članak 49.

(pravo lova)

(1) Korisnici lovišta su pravne osobe koje su do bilo lovište na korištenje i stekle pravo lova na temelju odredaba ovog Zakona (u daljem tekstu: korisnici lovišta).

(2) Korisnici lovišta, u smislu ovog Zakona, mogu biti:

- udruge registrirane za bavljenje lovstvom – lovačke udruge,
- korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta, te
- ostale pravne osobe registrirane za bavljenje lovstvom.

(3) Korisnici lovišta u smislu ovoga Zakona ne mogu biti pravne osobe koja su tijekom lovne godine lovne godine dva ili više puta kažnjavane za prekršaj članka 91. stavka (1) točki 17), 18) 19), 20), 21), 24), 26) i 45) ovog zakona.

Članak 50.

(obveze korisnika lovišta)

Korisnik lovišta je dužan:

- a) imati organiziranu lovočuvarsku službu;
- b) imati stručnu službu ili osobu za provedbu lovogospodarske osnove;
- c) imati lovnika;
- d) izvršiti prebrojavanje životinjskih vrsta i stanja lovišta najmanje jednom godišnje;
- e) osigurati financijska sredstva za provođenje lovogospodarske osnove, za sanaciju šteta na divljači i lovištu, kao i nadoknadu štete koju pričini divljač;

- f) imati lovačke pse odgovarajuće pasmine za lovište koje koristi, koji posjeduje rodni list (rodovnik, pedigree) jedne od članica Međunarodne kinološke federacije (FCI) i koji imaju pozitivnu ocjenu u obliku (eksterijeru) i imaju položen ispit urođenih osobina;
- g) imati lovačkog psa ospozobljenog za praćenje krvnog traga ili krvoslijednika s položenim ispitom, ako u lovištu koje koristi ima predviđen odstranj krupne divljači ili da ima ugovor o korištenju psa sa pravnim ili fizičkim licem koje posjeduje takvog psa.
- h) obilježiti granice lovišta i osigurati lovočuvarsku službu u roku od šest mjeseci od dana preuzimanja lovišta na korištenje, sukladno ovom Zakonu i važećim pravilnicima,
- i) na temelju izvještaja - prijave lovočuvara i drugih službenih osoba podnijeti zahtjev za pokretanje sudskog postupka za nezakonit lov, pričinjenu štetu na divljači i lovištu,
- j) spriječiti neetična ponašanja u lovištu, uz nemiravanje divljači u njenom staništu (naročito sa psima u vrijeme reprodukcije), otrovima, omamljujućim sredstvima i sl. čime se osigurava provođenje međunarodnih konvencija o zaštiti divljači i ptica.

Članak 51.

(obavljanje stručnih poslova lovstva)

- (1) Korisnik lovišta je dužan imati stručnu službu za provedbu lovogospodarskih osnova.
- (2) Poslove stručne službe za provedbu lovogospodarskih planova može obavljati osoba koja je tijekom najmanje visokog obrazovanja (VSS VII stupanj ili master) završila odgovarajući nastavni program iz lovstva.
- (3) Način organiziranja i rada stručne službe za provedbu lovogospodarskih osnova i dužnosti stručne osobe za obavljanje stručnih poslova provedbe lovogospodarskih osnova ministar propisuje pravilnikom.

Članak 52.

(lovočuvarska služba)

- (1) Korisnik lovišta dužan je imati lovočuvarsku službu s najmanje jednim stalno uposlenim lovočuvarem.
- (2) Poslove lovočuvarske službe obavlja lovočuvar odnosno osoba koja ima najmanje III. stupanj srednje škole, koja je ospozobljena za obavljanje poslova lovočuvara, posjeduje važeću lovačku i lovočuvarsku iskaznicu te ima važeći oružni list za držanje i nošenje oružja u svrhu lova.
- (3) Osoba koja obavlja poslove lovočuvarske službe dužna je te poslove obavljati stručno i profesionalno, poštovati odredbe ovoga Zakona i propise donesene na temelju ovoga Zakona.
- (4) Način organiziranja lovočuvarske službe, dužnost lovočuvarske službe, obrazac iskaznice i izgled značke lovočuvara ministar propisuje pravilnikom.

Članak 53.

(ovlaštenja lovočuvara)

- (1) Lovočuvar je u obavljanju svoje službe ovlašten:
  - a) utvrditi identitet svake osobe koja lovi divljač ili svake osobe koja se kreće u granicama lovišta zbog osnovane sumnje u krivolov,
  - b) privremeno oduzeti sredstva upotrijebljena ili namijenjena za lov i ulovljenu divljač i njezine dijelove ako je lov ili kretanje u lovištu izvršeno protivno odredbama ovoga Zakona,
  - c) sprječavati uništavanje i prisvajanje divljači i njezine mladunčadi te oštećivanje njezinih legla, gnijezda i jaja,

- d) sprječavati lov divljači na nedopušten način, nedopuštenim sredstvima i korištenjem pasa i ptica grabljivica s kojima lov nije dopušten,
  - e) nadzirati držanje i prenošenje divljači i njezinih dijelova u lovištu,
  - f) izvršiti pregled vozila i drugih sredstava za prijevoz i prenošenje stvari za koje postoji osnovana sumnja da prevoze, odnosno prenose ulovljenu divljač, dijelove ulovljene divljači, ili trofeje od divljači radi pronalaženja predmeta kojima je izvršen prekršaj ili kazneno djelo koji se odnose na lovstvo,
  - g) pregledati ulov i sredstva za lov, kao i utvrditi je li lov obavljen sukladno propisima;
  - h) odstraniti ranjenu i bolesnu divljač,
  - i) obavještavati o pojavi bolesti ili uginuću divljači i opasnosti od elementarnih nepogoda.
- (2) Lovočuvar je dužan osobi od koje su oduzeti ulov, psi i drugi predmeti za lov izdati potvrdu o oduzimanju spomenutih sredstava.
- (3) Sa sredstvima iz prethodnog stavka ovog članka korisnik ne može raspolagati (uništiti, prodati, predati, zamijeniti i sl.) do okončanja prekršajnog postupka ili postupka pred drugim nadležnim tijelom.
- (4) Zapisnik i potvrda o oduzimanju sredstava za lov koriste se u prekršajnom postupku kao dokaz uz prijavu za pokretanje prekršajnog postupka koji podnosi nadležni lovni inspektor ili oštećeni.

Članak 54. (lovnik)

- (1) Korisnik lovišta je dužan imati lovnika.
- (2) Poslove lovnika obavlja osoba koja je sposobljena za poslove lovnika, posjeduje važeći lovačku iskaznicu i iskaznicu lovnika koju izdaje korisnik lovišta, te ima važeći oružni list za držanje i nošenje oružja u svrhu lova.
- (3) Dužnosti lovnika su:
  - a) planira i organizira lov,
  - b) rukovodi skupnim lovom,
  - c) koordinira pojedinačne lovove,
  - d) provodi preventivne, dijagnostičke, kurativne, higijensko-zdravstvene te biotehničke mjere
  - e) neškodljivo uklanja dijelove odstrijeljene divljači.
- (4) Lovnik je dužan o obavljanju svojih dužnosti izvještavati korisnika lovišta i stručnu osobu za provođenje lovogospodarske osove.
- (5) Osoba koja obavlja poslove lovnika dužna je poslove obavljati stručno i profesionalno, poštovati odredbe ovoga Zakona i propise donesene na temelju ovoga Zakona.
- (6) Uvjete i način izobrazbe, izgled uvjerenja o sposobljenosti i iskaznice lovnika te dužnosti lovnika ministar propisuje pravilnikom.

Članak 55. (katastar lovišta i evidencija izvršenih radova)

- (1) Korisnik lovišta vodi katastar lovišta i evidenciju izvršenih radova i provedenih mjera planiranih lovogospodarskom osnovom i godišnjim planom.
- (2) Korisnik lovišta je dužan je najdalje do 30. travnja tekuće godine za proteklu lovnu godinu dostaviti ministarstvu i Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva:
  - a) jedan primjerak izrađenog katastra lovišta,
  - b) izvod iz evidencije lovaca sa popisom lovaca i lovaca-pripravnika, i
  - c) evidenciju izvršenih radova i provedenih mjera planiranih lovogospodarskom osnovom i godišnjim planom.

(3) Nakon uspostave informacijskog sustava iz članka 56. ovog zakona katastar lovišta i evidencija izvršenih radova i provedenih mjera planiranih lovnogospodarskom osnovom i godišnjim planom vodit će se u elektronskoj formi.

(4) Sadržaj i način vođenja katastra lovišta i obrasca evidencija izvršenih radova pravilnikom propisuje ministar.

Članak 56.

(uspostavi informacijskog sustava lovstva)

(1) Radi osiguranja neophodnih informacija o stanju lovišta i divljači, kao i realizaciji planova u lovstvu na području Hercegbosanske županije uspostavlja se sustav lovstva u Hercegbosanskoj županiji (u daljem tekstu: ISL).

(2) Informacijskim sustavom iz stavka (1) ovog članka upravlja i održava ministarstvo.

(3) Ministar donosi pravilnik o obliku i sadržaju, načinu upravljanja, održavanja i korištenja način prikupljanja, obrade i čuvanja podataka i pristup podacima i informacijama.

VII. LOV I KORIŠTENJE DIVLJAČI

Članak 57.

(lov divljači)

(1) Lov divljači obuhvaća traženje, dočekivanje, motrenje radi odstrela ili hvatanja divljači, vabljene, praćenje, odstrel ili hvatanje divljači, skupljanje uginule divljači i njezinih dijelova (rogovlja, koža i dr.) i skupljanje jaja pernate divljači.

(2) Lov divljači u lovištu obavlja se u skladu s lovnogospodarskom osnovom ili programom uzgoja divljači, sukladno odredbama ovoga Zakona, poštujući lovačku etiku i običaje.

(3) Godišnji ulov divljači može se vršiti samo u granicama godišnjeg plana gospodarenja lovištem odnosno plana gospodarenja uzgojnim područjima.

Članak 58.

(pravo na lov divljači, mjesto i vrijeme lova)

(1) Divljač se može loviti samo u lovištu i pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

(2) Korisnik lovišta odredit će svojim aktom tko može i pod kojim uvjetima vršiti lov divljači, kao i korištenje divljači i njezinih dijelova, sukladno odredbama ovog Zakona.

Članak 59.

(dobivanje statusa lovca i lovački ispit)

(1) Divljač može loviti osoba s položenim lovačkim ispitom, koja ima važeći oružni list za držanje i nošenje oružja u svrhu lova, važeću lovačku iskaznicu (s markicom za lovnu godinu) i važeću dozvolu za lov.

(2) Osoba koje je tijekom školovanja izučavala i položila predmete iz područja Lovstva oslobođena je polaganja lovačkog ispita.

(3) U lovu mogu sudjelovati lovci pripravnici bez prava odstrela divljači i pod nadzorom mentora.

(4) Lovački ispit iz stavka (1) polaze se sukladno odredbama važećeg Zakona o lovstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 60.

(dozvola za lov)

- (1) Lov divljači vrši se na temelju dozvole za lov.
- (2) Dozvolu za lov izdaje korisnik lovišta najkasnije 24 sata prije konzumiranja lova, te je dužan putem ISL iz članka 56. ovog Zakona istu dostaviti ministarstvu, Upravi za inspekcijske poslove Hercegbosanske županije i Ministarstvu unutarnjih poslova Hercegbosanske županije.
- (3) Ministar propisuje oblik i sadržaj dozvole za lov.
- (4) Prilikom odstrela bilo koje vrste divljači, korisnik lovišta je u roku od 48 sata dužan dostaviti obavijest o odstrelu sa kopijom dozvole za lov i popratnicom za divljač putem ISL iz članka 56. ovog Zakona tijelima iz stavka (2) ovog članka.

Članak 61.

(ranjena i bolesna divljač)

- (1) Ranjenu i bolesnu divljač kojoj nije moguće pružiti veterinarsku pomoć dopušteno je odstrijeliti i u vrijeme lovostaja, kao i u vrijeme trajanja privremene zabrane lova divljači.
- (2) Odstrel u smislu stavka (1) ovoga članka korisnik lovišta je dužan bez odgode prijaviti lovnom inspektoru, uz priloženo uvjerenje nadležne veterinarske službe da je odstrijeljena divljač bila ranjena ili bolesna.

Članak 62.

(smanjenje brojnog stanja)

- (1) Ministar može donijeti naredbu o smanjenju brojnog stanja pojedine vrste divljači, osim ptica, ako je to u interesu javnog zdravlja i sigurnosti, radi sprječavanja nanošenja ozbiljne štete urodima, stoci te radi zaštite flore i faune, te donijeti naredbu o zabrani lova radi sprječavanja i suzbijanja bolesti životinja i zaštite zdravlja ljudi i stoke.
- (2) Naredba iz stavka (1) ovog članka izdaje se na temelju zahtjeva zainteresiranih, a po pribavljenom mišljenju, korisnika lovišta i nadležne veterinarske službe u slučaju pojave bolesti.

Članak 63.

(zabrana uznemiravanja i lova divljači)

- (1) Divljač je zabranjeno uznemiravati i loviti:

- u vrijeme kada je na prostoru na kojem je divljač ugrožena poplavom, snijegom (većim od 45 cm), požarom, poledicom i prirodnim nesrećama;
- slijepim ili osakaćenim životinjama koje se koriste kao živi mamci;
- električnim i elektroničkim ubojitim ili omamljujućim napravama;
- umjetnim izvorima svjetla, ogledalima i ostalim zasljepljujućim napravama, napravama za osvjetljavanje meta, optičkim ciljnicima za noćni lov koji rade na principu infracrvenih zraka (noćne optike s končanicom), termalnim ciljnicima (termalne optike s končanicom), nišanima za noćni lov s mogućnošću elektronskog povećavanja ili pretvaranja slike;
- otrovom i otrovanim ili omamljujućim mamcima, zamkama, mrežama, gvožđima, klopkama, samostrijelom i eksplozivom, a ptice pomoću lijepaka, udicama, napravama za ubijanje ili omamljivanje strujom ili drugih sredstava za masovno uništavanje;
- upotrebom gramofona, magnetofona, audioaparata i sličnim napravama, živilih i umjetnih mamaca - vabila ili pomoću naprava koje djeluju na principu infracrvenih zraka;
- gađanjem iz motornih vozila, gađanjem motornim vozilima, presijecanjem pravca kretanja divljači motornim vozilima i gađanjem iz motornih čamaca koji se kreću brzinom preko pet kilometara na sat;

- vojničkim oružjem, vojničkom municijom, sportskim malokalibarskim i poluautomatskim i automatskim oružjem sa spremnikom koji može sadržavati više od dva naboja municije;
  - hrtovima i nerasnim psima;
  - papkastu lovostajem zaštićenu divljač pomoću pasa, osim divlje svinje;
  - medvjeda progonom i prigonom;
  - pticama grabljivicama i zvijerima;
  - upotrebom luka i strijele osim lova na visoku divljač u ograđenim lovištima do 1.000 ha;
  - u noćima bez mjesecine (noćni lov) i bez izgrađenih objekata za lov;
  - sačmom na udaljenosti od 300 m od naselja i puškom kuglaricom na udaljenosti od 500 m od naselja,
  - sa psima proganjati divljač izvan terena ograđenog za trening u vremenu od 15. veljače. do 31. srpnja,
  - sa psima goničima proganjati divljač u vremenu od 15. veljače do 15. rujna
  - lov divljači u plantažnim voćnjacima i vinogradima, rasadnicima i na drugim šumskim i poljoprivrednim površinama koje su ogradiene ogradom kroz koju dlakava divljač ne može prolaziti, na površinama koje se koriste za vojne poligone i komunalne potrebe, kao i na drugim površinama i u objektima kada je to utvrđeno posebnim propisima.
- (2) Sredstva iz stavka 1. alineja 3., 4., 5., 6., ovoga članka je zabranjeno posjedovati unutar granica lovišta.
- (3) Pod uvjetom da ne postoje druge pogodne mogućnosti te da odstupanje neće štetiti održavanju populacije divljači, Ministarstvo može dopustiti odstupanje od odredbi stavka (1) ovog članka:
- u interesu zaštite divljih vrsta biljaka i životinja te očuvanja prirodnih staništa,
  - radi sprječavanja ozbiljne štete, posebice na usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama te ostalim oblicima imovine,
  - u interesu javnog zdravlja, sigurnost ljudi i imovine ili zbog ostalih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interes socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značenja za divljač,
  - za potrebe znanstvenoistraživačkih i znanstveno-nastavnih ustanova čiji je osnivač Hercegbosanska županija.
- (4) Nerasnim psima iz alineje 9. stavka (1) ovog članka smatraju se psi koji nisu registrirani kod nadležne kinološke organizacije i koji nemaju odgovarajući rodovnik.
- (5) Dopušteno je:
- a) u pojedinačnom lovnu na jelena običnog, jelena lopatara, jelena aksisa, srnu običnu, liscu i čaglja upotrebljavati, rikalice, vapke, piske kao pomoćna sredstva u lovnu, a za lov čaglja i elektronske vabilice,
  - b) loviti puha velikog na tradicionalan način puholovkom (škrinjica),
  - c) osobi koja ima položen sokolarski ispit lov divljači pticama grabljivicama koje su za to posebno školovane,
  - d) radi razmnožavanja divljači umjetnim načinom, naseljavanja u druga lovišta, prodaje te primjene lijekova i cjepiva divljač hvatati mrežama, lovckama i omamljujućim sredstvima tako da ostane živa.
- (6) Sokolarski ispit iz stavka (4) točke c) polaze se sukladno odredbama važećeg Zakona o lovstvu Federacije Bosne i Hercegovine.

Članak 64.

(zabrana lova u vrijeme kada bi to štetilo poljoprivrednim kulturama)

Ministar može propisati da se na zemljištima zasijanim ili zasađenim određenim poljoprivrednim kulturama može zabraniti lov divljači u vrijeme kada bi to štetilo tim kulturama.

Članak 65.

(način odstrjela i lova divljači)

- (1) Divljač je dopušteno odstrjejavati isključivo lovačkim oružjem i nabojsima koji odgovaraju snazi i otpornosti pojedine vrste divljači koja se lovi.
- (2) Lovačko oružje jesu lovačke puške (kuglarica sa izolučenom cijevi, puška kombinirka s izolučenom cijevi i cijevi za sačmu, i puškom sačmaricom), pištolji i revolveri.
- (3) Izuzetno od stavka (2) ovog članka, odstrjel krupne divljači dozvoljen je samo lovačkom puškom kuglaricom sa izolučenom cijevi, osim divlje svinje.
- (4) Zabranjen je lov i odstrjel divljači nabojsima koji nisu lovački i poluautomatskim i automatskim oružjem sa spremnikom koji može sadržavati više od dva naboja municije.
- (5) Zabranjen je lov krupne divljači, osim divljih svinja, prigonom, progonom ili sa psima.
- (6) Način upotrebe lovačkog oružja i naboja pravilnikom propisuje ministar.

Članak 66.

(korištenje lovačkih pasa)

- (1) U lovnu se smiju isključivo koristiti čistokrvni lovački psi sa položenim ispitom urođenih osobina, potrebnim ispitom u radu propisanim za svaku pasminu pojedinačno koji posjeduje rodni list jedne od članica Međunarodne kinološke federacije (FCI) i koji imaju pozitivnu ocjenu u obliku (eksterijeru).
- (2) Vlasnici lovačkih pasa dužni su pse označiti, cijepiti i upisati u registar pasa u skladu sa odredbama važećeg Zakona o veterinarstvu i prijaviti pse i nova legla jednoj od članica Međunarodne kinološke Federacije u Bosni i Hercegovini.
- (3) Kinološki savez iz stavka (2) ovog članka izdaje rodovnik kojim se dokazuje čistokrvnost i pasminska pripadnost, propisuju uvjete za ispit urođenih osobina i svaki pojedini radni ispit, te izdaju potvrdu za položene radne ispite.
- (4) Uvjete i način korištenja, lovačkih pasa u lovnu pravilnikom propisuje ministar.

Članak 67.

(odobrenje hvatanja ili držanja divljači u zatvorenom/ograđenom prostoru)

- (1) Za potrebe znanstvenih istraživanja, obrazovanja, muzeja, naseljavanje lovišta, suzbijanja zaraznih bolesti, potrebe treninga i ispitivanja urođenih osobina lovačkih pasa ministar može odobriti hvatanje ili držanje divljači u zatvorenom, odnosno, ograđenom prostoru.
- (2) Držanje divljači u zatvorenom, odnosno, ograđenom prostoru može obavljati samo pravna osoba.
- (3) U svrhu ispitivanja urođenih osobina lovačkih pasa, držanje divljači u zatvorenom, odnosno, ograđenom prostoru može obavljati samo korisnik lovišta u kojem se planira držanje divljači u zatvorenom, odnosno, ograđenom prostoru.
- (4) Ukoliko se površina na kojoj se planiraju provoditi aktivnosti iz stavka (3) ovog članka nalazi na državnom šumskom zemljištu potrebno je prethodno pribaviti mišljenje korisnika šuma.
- (5) U slučaju iz stavka (1) ovog članka donosi se rješenje kojim se propisuju način i mјere koje će se pri tome provoditi, te razdoblje važenja odobrenja.

Članak 68.

(tereni za obuku i trening lovačkih pasa)

Tereni za obuku i trening lovačkih pasa određuju se lovnogospodarskom osnovom. U tom cilju može se izdvojiti najviše do 5% od ukupne površine lovišta.

Članak 69.

(ulovljena i uginula divljač, naknada za korištenje divljači i usluge)

- (1) Ulovljena ili uginula divljač i njeni dijelovi pripadaju korisniku lovišta.
- (2) Za korištenje divljači i njenih dijelova, kao i za pružene usluge u lovištu korisniku lovišta plaća se nadoknada.
- (3) Ulovljena ili uginula divljač i njeni dijelovi na površinama izvan lovišta pripadaju ministarstvu ili osobama kojim je povjerena zaštita divljači na tim površinama.
- (4) Lovac, član lovačke udruge koji je korisnik lovišta, plaća za upotrebu divljači i njezinih dijelova:
  - a) za visoku divljač 40% od tržišne vrijednosti,
  - b) za nisku divljač 25% od tržišne vrijednosti.
- (5) Strani i domaći lovci turisti za upotrebu divljači i njenih dijelova i drugih usluga plaćaju punu tržišnu cijenu.
- (6) Cjenik odstrjela i upotrebe divljači te drugih usluga u lovištu na bazi tržišne vrijednosti propisuje pravilnikom ministar.

Članak 70.

(potvrda o porijeklu divljači i označavanje divljači)

- (1) Odstrijeljena i na drugi način stečena divljač smije se pomicati s mjesta izlučenja odnosno prenositi ili prevoziti tijekom trajanja lova do završetka lova samo uz potvrdu o porijeklu divljači i ako je označena odgovarajućom oznakom u skladu s odredbama pravilnika iz stavka (4) ovoga članka.
- (2) Iznimno od stavka (1) ovoga članka, divljač stradalu u prometu dopušteno je pomicati od mjesta stradavanja nakon obavljenog policijskog očevida, uz obvezu ishođenja odgovarajuće oznake u roku od osam dana.
- (3) Potvrdu o porijeklu divljači i njenih dijelova na propisanom obrascu izdaje korisnik lovišta.
- (4) Obrazac potvrde o porijeklu divljači i njenih dijelova iz stavka (2) ovog članka i uvjete pod kojima se može vršiti prepariranje divljači i držanje trofeja javno izloženih u objektima, kao i upotreba mesa divljači u ugostiteljskim objektima, pravilnikom propisuje ministar.
- (5) Obrazac potvrde o podrijetlu divljači i njezinih dijelova i način označavanja divljači ministar propisuje pravilnikom.

Članak 71.

(trofeji od divljači i trofejni list)

- (1) Trofejima od divljači, u smislu ovog Zakona, smatraju se rogovi srndača, jelena, jelena lopatara, divojarca, divokoze i muflona, kljove divljeg vepra, lubanja i krvnog medvjeda, vuka i divlje mačke, lubanja jazavca i lisice, kao i cijeli primjerak velikog tetrijeba.
- (2) Trofeji od divljači mogu se iznositi iz lovišta samo uz popratnicu za odstrel divljači.
- (3) Korisnik lovišta izdaje trofejni list najduže u roku od 90 dana od odstrela divljači i vodi evidenciju o izdanim trofejnim listovima.
- (4) Način ocjenjivanja i vođenja evidencije o trofejima divljači te obrazac trofejnog lista ministar propisuje pravilnikom.

Članak 72.

(ocjena trofeja)

- (1) Trofeji divljači koji podliježu vrednovanju u skladu s pravilnikom iz članka 73. stavka (7) ovoga zakona moraju se ocijeniti.
- (2) Trofeje divljači stečene u lovištu ocjenjuje povjerenoštvo korisnika lovišta sastavljenod tri ovlaštena ocjenjivača koji imaju položen ispit za ocjenjivača trofeja.
- (3) Povjerenoštvo iz stavka (1) ovog članka vrši ocjenu trofeja na temelju standarda Međunarodnog savjeta za lovstvo i zaštitu divljači (u dalnjem tekstu: CIC).
- (3) Trofej divljači iz Bosne i Hercegovine dopušteno je iznositi uz propisani trofejni list.
- (4) Program i način polaganja ispita iz stavka (3) ovog članka donosi lovački savez.

Članak 73.

(vrhunski trofeji i banka podataka o vrijednim trofejima)

- (1) Vrhunskim trofejima smatraju se tri trofeja ocijenjena sa najvećim brojem CIC poena određene vrste divljači u Federaciji na temelju banke podataka o vrijednim trofejima.
- (2) Banku podataka o vrijednim trofejima vodi lovački savez.
- (3) Korisnici lovišta dužni su nadležnom lovačkom savezu dostaviti podatke iz trofejnog lista za trofeje vrijednosti brončane medalje pa naviše.
- (4) Vrhunski trofej je vlasništvo onog tko je divljač odstrijelio, ali se ne može iznijeti izvan područja Federacije sve dok prema vrijednosti CIC bodova ne napreduje na 4. mjesto.
- (5) Korisnik lovišta dužan je upoznati stranog državljanina prije odlaska u lov sa propisima koji vrijede za vrhunske trofeje.
- (6) Obavijest o izlaženju određenog trofeja iz kategorije vrhunskih daje lovački savez i o tome obavještava ministarstvo i Federalno ministarstvo.
- (7) Način ocjenjivanja i vođenja evidencije o trofejima divljači te obrazac trofejnog lista određuju se propisima Federacije BiH.

VIII. ŠTETE I NAKNADA ŠTETE

Članak 74.

(poduzimanje mjera radi sprječavanja štete)

- (1) Korisnik lovišta, fizička i pravna osoba kojoj divljač može prouzročiti izravnu imovinsku štetu (u dalnjem tekstu: oštećenik) dužni su poduzimati sve prijeko potrebne mjere radi sprječavanja štete koju divljač može počiniti ljudima ili imovini.
- (2) U pogledu uzroka i odgovornosti za štetu važe odredbe zakona kojim se uređuju obvezni odnosi, ako ovaj Zakon ne propisuje drugačije.

Članak 75.

(mjere za sprečavanje šteta od divljači)

- (1) Mjere za sprječavanje štete od divljači jesu:
  - smanjivanje broja divljači do brojnog stanja koje se može uzbogati u lovištu,
  - osiguravanje dovoljno vode i hrane za divljač u lovištu,
  - čuvanje usjeva i nasada,
  - izgon divljači s ugroženog zemljišta,

- uporaba mehaničkih, električnih i kemijskih zaštitnih sredstava, vidljivih i zvučnih plašila, elektronskih detektora divljači, kao i ostale uobičajene mjere zaštite za određeno područje i vrstu divljači.
- (2) Za provedbu mjera iz stavka (2) ovoga članka ministarstvo je ovlašteno:
- a) zabraniti lov pojedine vrste divljači radi zaštite njezina brojnog stanja, zaštite poljoprivrednih usjeva, pojave kemijskog, biološkog ili radiološkog zagađivanja,
  - b) dopustiti provedbu sanitarnog ili reduksijskog odstrela te izlučenje divljači, osim ptica, s površina na kojima ugrožava sigurnost ljudi i imovine. Dopuštenjem se propisuje i visina odstrela te raspolažanje s odstranjrenom divljači i njezinim dijelovima,
  - c) donijeti rješenje o smanjenju brojnog stanja pojedine vrste divljači, osim ptica, koja ugrožava zdravlje ljudi, stoke, druge divljači, drugih životinjskih vrsta ili čini drugu štetu, ako mјere za sprječavanje šteta od divljači nisu dovoljno uspješne ili ne bi bile gospodarski opravdane.
- (3) Ministarstvo će pravilnikom propisati mјere za sprečavanje šteta od divljači i na divljači.

Članak 76. (vrste šteta u lovištimu)

Vrste šteta u lovištimu su:

- a) šteta na imovini je šteta koju divljač prouzroči svojim djelovanjem tako da smanji vrijednost pokretnina ili nekretnina u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba, a to je šteta na poljoprivrednim kulturama, domaćim životinjama, gospodarskim ili drugim objektima; za štetu koju prouzroči divljač nad domaćim životinjama računa se šteta koja se odnosi na smanjenje ili potpuni gubitak vrijednosti oštećene ili ubijene domaće životinje,
- b) šteta prouzročena izvođenjem lova je svaka šteta koju su pri provedbi lova prouzročili lovci i lovački psi,
- c) šteta na divljači je imovinska i ekološka šteta čiji je uzrok protupravno uništenje, oštećenje ili prisvajanje divljači, njezinih legala i gnijezda ili su prouzročene posredno protupravnim radnjama u prostoru, kojima se mijenjaju ili uništavaju staništa, prirodni prolazi i drugi važni činitelji bitni za opstanak divljači,
- d) šteta na lovnogospodarskim i lovnotehničkim objektima je imovinska šteta čiji je uzrok protupravno uništenje, oštećenje ili prisvajanje.

Članak 77. (sprječavanje šteta u lovištimu)

- (1) Sprječavanje šteta u lovištimu osigurava se poduzimanjem sljedećih radnji:
- a) oštećenik je dužan na primjeren način i na svoj trošak kao dobar gospodar poduzeti mјere, dopuštene radnje i zahvate u svrhu zaštite svoje imovine od nastanka takve štete,
- (2) Dopuštene radnje i zahvati iz stavka (1) ovog članka su:
- a) ogradijanje dobara,
  - b) ciljano čuvanje dobara i istjerivanje divljači,
  - c) provedba agrotehničkih mјera,
  - d) priopćavanje bez odgađanja o započetoj šteti i okolnostima koje mogu utjecati na poduzimanje mјera za sprječavanje šteta te,
  - e) upotrebljavanje mehaničkih, električnih i kemijskih zaštitnih sredstava uz prethodnu pisanu suglasnost korisnika lovišta.
- (3) Oštećenik koji ne poduzima mјere, dopuštene radnje i zahvate te ne dopusti korisniku lovišta provođenje mјera kojima se sprječava nastanak štete od divljači ili odstrani sredstva za sprječavanje

štete, namjerno ošteći ili odstrani objekte koji služe za sprječavanje šteta nema pravo na naknadu štete koju prouzroči divljač.

Članak 78.

(odgovornost za štetu)

(1) Za štetu koju prouzroči divljač u lovištu odgovara korisnik lovišta, ako je oštećenik poduzeo radnje iz članka 74. stavka (1) ovoga Zakona, te kao dobar gospodar zaštitio svoju imovinu od nastanka štete navedene u članku 77. ovoga Zakona.

(2) Korisnik lovišta ne odgovara za štetu nastalu na dobrima koja nisu uklonjena najkasnije mjesec dana od isteka agrotehničkog roka za berbu ili žetvu uroda.

(3) Za štetu na divljači koja je prouzročena na način iz članka 76. točke c) ovoga Zakona odgovara počinitelj tih radnji odnosno vlasnik stvari ili životinje od kojih potječe takva šteta bez obzira na krivnju (objektivna odgovornost) te se ta šteta nadoknađuje korisniku lovišta, prema Odštetnom cjeniku.

(4) Za štetu na lovnogospodarskim i lovnotehničkim objektima odgovara počinitelj tih radnji odnosno vlasnik stvari ili životinje od kojih potječe takva šteta bez obzira na krivnju (objektivna odgovornost) te se ta šteta nadoknađuje korisniku lovišta, prema Odštetnom cjeniku.

(5) Za štetu koju prilikom lova divljači počine lovci i lovački psi koji sudjeluju u lovu odgovoran je korisnik lovišta, s tim da korisnik lovišta ima pravo regresa od lovaca koji su prouzročili štetu.

(6) Odštetni cjenik iz stavaka (3) i (4) ovog članka donosi ministar.

Članak 79.

(odgovornost za štetu naletom vozila na divljač)

(1) Za štetu nastalu naletom vozila na divljač odgovara se na sljedeći način:

- vozač ako se utvrdi da je upravljao vozilom protivno odredbama propisa kojima je uređeno područje o sigurnosti prometa na cestama i postojećim prometnim znakovima izričitih naredbi,
- korisnik lovišta na čijem je lovištu nastala šteta ako se utvrdi da je šteta nastala zbog **provodenja** lova,
- pravna osoba koja upravlja javnom cestom, ukoliko javna cesta, na zahtjev osobe koja gospodari lovištem, nije označena prometnom signalizacijom i opremom sukladno posebnim propisima,

(2) Korisnik lovišta je dužan radi smanjenja i otklanjanja mogućnosti nastanka štete nastale naletom vozila na divljač pratiti migraciju divljači te o tome jednom godišnje dostaviti izvješće pravnoj osobi koja upravlja cestama opisanim granicom lovišta.

(3) Na očevid policijskog službenika se obvezno poziva oštećeni i korisnik lovišta.

Članak 80.

(ne nadoknada štete)

Ne nadoknađuje se šteta koju divljač počini:

- na površinama na kojima vlasnik ili korisnik zemljišta nije poduzeo mjere i radnje iz članka 75. ovoga Zakona,
- stoci na površinama na kojima je posebnim propisom zabranjen pristup i ispaša stoke,
- na neoznačenim i neregistriranim domaćim životinjama, kao ni šteta na domaćim životinjama koje su bez nadzora puštene u prirodu,
- na neograđenim višegodišnjim nasadima,

- na šumi i šumskom zemljištu,
- korisnicima zemljišta koji protupravno koriste zemljište.

Članak 81.

(odgovornost za štetu koju počini medvjed na uzgojnim područjima)

Za štetu koju počini medvjed na utvrđenim uzgojnim područjima naknadu štete plaća Federacija u visini od 45%, županija u visini od 25% i korisnik lovišta u visini od 30% od procjene štete.

Članak 82.

(prijava o pričinjenoj šteti od divljači i očevid)

- (1) Za štete iz članka 76. točaka a) i b) ovoga Zakona oštećenici su se dužni prijaviti štetu ministarstvu odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana kada je šteta nastala.
- (2) Ministarstvo dužno je odmah, a najkasnije tri dana po prijemu prijave štete odrediti povjerenstvo za utvrđivanje uzroka štete i procjenu vrijednosti.
- (3) Povjerenstvo sačinjavaju tri člana koje su stručne osobe šumarske, lovne, veterinarske, poljoprivredne, biološke, pravne i ekonomске struke.
- (4) Povjerenstvo je dužno odmah izvršiti očevid i o svom radu sačiniti zapisnik. Na očevid se obvezno poziva oštećeni i korisnik lovišta.
- (5) Oštećeni je dužan sačuvati sve tragove koji ukazuju na pričinjenu štetu.
- (6) Zapisnik Povjerenstvo naročito sadrži: mjesto i način nastanka štete, znakove koji upućuju na određenu vrstu divljači, obim i visinu štete, kao i poduzete mjere oštećenog prije i poslije počinjene štete.
- (7) Obrazac prijave štete iz stavka (1) ovog članka i obrazac zapisnika iz stavka (4) ovog članka propisati će ministar pravilnikom iz članka 75. stavka (3).

Članak 83.

(sporazum o naknadi štete)

- (1) Po prijemu zapisnika iz članka 82. stavka (4) ovog Zakona, ministarstvo pokušat će sporazumno utvrditi visinu štete između oštećenog i korisnika, odnosno osobe odgovorne za naknadu štete.
- (2) Sporazum o naknadi štete ima snagu ovršne isprave i naročito sadrži visinu naknade i rok njezine isplate.
- (3) Nakon isteka roka iz članka 82. stavka (1) ovog zakona i ako ne dođe do sklapanja sporazuma iz stavka (2) ovog članka, oštećenik se može obratiti tužbom radi naknade štete nadležnom sudu.

X. NADZOR NAD PROVEDBOM OVOG ZAKONA

Članak 84.

(upravni nadzor)

- (1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo osim onih koji su ovim zakonom dani u nadležnost Federaciji.
- (2) Ministarstvo obavlja upravni nadzor i nad radom ovlaštenih pravnih osoba nad poslovima određenim ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

Članak 85.

(inspekcijski nadzor)

(1) Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja lovna inspekcija Uprave za inspeksijske poslove Hercegbosanske županije (u dalnjem tekstu: lovna inspekcija).

(2) Inspeksijski nadzor nad provedbom odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, koji se odnosi na prodaju i kupnju divljači i njezinih dijelova, obavlja se u skladu s posebnim propisima.

Članak 86.

(poslovi lovne inspekcije)

(1) Poslove lovne inspekcije obavljaju lovni inspektor u Upravi za inspeksijske poslove Hercegbosanske županije (u dalnjem tekstu: lovni inspektor).

(2) Poslove lovnog inspektora može obavljati državni službenik koji ima visoku stručnu spremu sa VII 1. stupnjem VSS, odnosno master lovne ili šumarske struke koji je stekao ovo zvanje po Bolonjskom procesu obrazovanja, a koja je u tijeku školovanja izučavala i položila predmete iz područja Lovstva i ispunjava ostale uvjete propisane posebnim zakonom i tri godine radnog iskustva.

Članak 87.

(službenu iskaznicu i značku)

(1) Lovni inspektor ima službenu iskaznicu i značku kojom dokazuje svoje službeno svojstvo, identitet, prava i ovlasti.

(2) Pravne i fizičke osobe čiji rad podliježe nadzoru lovnog inspektora dužne su omogućiti provedbu inspeksijskog nadzora i pružiti potpune i točne podatke i obavijesti.

(3) Obrazac iskaznice i izgled značke iz stavka (1) ovoga članka te način njihova izdavanja ministar propisuje pravilnikom.

Članak 88.

(poslovi i ovlaštenja lovne inspekcije)

Lovna inspekcija je ovlaštena obavljati sljedeće poslove:

- 1) provodi pregled lovišta, lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata i način obilježavanja granica lovišta;
- 2) provodi izravan uvid u lovnogospodarske osnove, opće i pojedinačne akte korisnika lovišta; propisane evidencije i isprave koje se odnose na divljač i njezine dijelove;
- 3) nadzire provedbu lovnogospodarskih osnova;
- 4) nadzire primjenu godišnjeg plana gospodarenja lovištem, poslovne knjige i ostalu dokumentaciju kada je to potrebno radi kontrole primjene propisa i mjera koje se odnose na divljač i lovišta;
- 5) nadzire provođenje odredbi ovog Zakona o sanitarnom odstrjelu, odstrjelu za naučnoistraživačke svrhe kao i sokolarenje;
- 6) nadzire je li korisnik lovišta ispunjava propisane uvjete za gospodarenje;
- 7) nadzire je li je godišnji plan gospodarenja lovištem u skladu sa lovnogospodarskom osnovom;
- 8) nadzire lovljenje divljači, odobrenje za odstrjel divljači, lovne karte i trofejne listove za ulovljenu divljač;
- 9) nadzire izvršavanje ugovornih obveza korisnika lovišta;
- 10) naredi privremene mjere za sprječavanje štete u hitnim slučajevima u kojima bi mogla nastupiti šteta;
- 11) nadzire ispunjava li korisnik lovišta uvjete propisane ovim Zakonom;

- 12) nadzire provodi li se odstrel divljači i stjecanje divljači i njezinih dijelova te ocjenjivanje trofeja divljači u skladu s odredbama ovoga Zakona, kao i isprave koje se odnose na odstrel i stjecanje divljači i njezinih dijelova i ocijenjenih trofeja;
- 13) nadzire kako se lov obavlja, upotrebljava li se lovačko oružje i naboji odnosno lovački psi i ptice grabljivice u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega;
- 14) nadzire provedbu mjera zaštite kultura od divljači;
- 15) privremeno oduzima, u skladu s posebnim propisima, nezakonito ulovljenu divljač i prisvojenu uginulu divljač ili njezine dijelove, predmete kojima su izvršene nezakonite radnje te divljač i njezine dijelove od trenutačnog posjednika ako ne posjeduje potvrdu kako su stečeni na način određen ovim Zakonom;
- 16) naređuje privremenu zabranu lova divljači i drugih radnji ako nisu u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega;
- 17) naređuje privremene mjere za sprječavanje štete na divljači i u lovištu te druge radnje u skladu s odredbama ovoga Zakona;
- 18) obavještava nadležna tijela o zapaženim nepravilnostima i traži njihovo postupanje ako nije sam ovlašten izravno postupiti;
- 19) nadzire provedbu ovog Zakona o sanitarnom odstrjelu, odstrjelu za naučno istraživačke namjene kao i sokolarenje;
- 20) podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka radi povrede odredaba ovog Zakona i propisa donesenih na temelju njega;
- 21) poduzima i druge mjere i radnje za koje je posebnim propisima ovlašten.

Članak 89.

(*neposredni i posredni nadzor*)

Inspeksijski nadzor provodi se kao:

- a) neposredni inspeksijski nadzor, izravnim uvidom u opće i pojedinačne akte, kao i u uvjete i način rada
- b) posredni inspeksijski nadzor, izravnim uvidom u dostavljene podatke i dokumentaciju.

Članak 90.

(*obveze lovног inspektora*)

- (1) O utvrđenim činjenicama lovni inspektor sastavlja zapisnik.
- (2) Ako lovni inspektor u postupku inspeksijskog nadzora utvrdi povrede ovoga Zakona ili propisa donesenih na temelju njega, rješenjem će narediti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i nedostataka u određenom roku.
- (3) Rješenje iz stavka (2) ovoga članka lovni inspektor donosi bez odgađanja, a najkasnije u roku od osam dana od dana završetka nadzora.
- (4) Lovni inspektor će donijeti usmeno rješenje i odmah usmeno narediti njegovo izvršenje kada utvrdi kako pravna ili fizička osoba obavlja djelatnost suprotno izvršnoj zaštitnoj mjeri zabrane obavljanja djelatnosti, donesenoj u upravnom ili prekršajnom postupku, kada je potrebno poduzeti hitne mjere radi osiguranja javnog reda i sigurnosti, radi otklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi ili imovine veće vrijednosti.
- (5) Protiv rješenja lovног inspektora može se izjaviti žalba ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(6) Ako lovni inspektor utvrdi kako je povredom propisa počinjen prekršaj ili kazneno djelo, uz zapisnik i rješenje za donošenje kojega je ovlašten, dužan je bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora, podnijeti nadležnom tijelu zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno kaznenu prijavu zbog počinjenja kaznenog djela.

XI. KAZNENE ODREDBE

Članak 91.

(novčana kazna za prekršaj pravne osobe)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

- 1) vrši ogradijanje lovišta protivno odredbama članka 11. stavka (4);
- 2) korisnik lovišta vidljivo ne obilježi granice lovišta (članka 15. stavka (4));
- 3) korisnik lovišta dâ u podzakup, ili ustupi drugom korisniku lovište (članak 17. stavak (7), članak 20. stavak (4). i članak 24. stavak (5));
- 4) postupi protivno odredbama članka 29.;
- 5) ne provodi lovnogospodarsku osnovu (32. stavak (3));
- 6) vrši lov bez dobivene suglasnosti (član 32. stavka (4));
- 7) ne doneše lovnogospodarsku osnovu u propisanom roku (članak 33);
- 8) povjeri izradu lovnogospodarske osnove, te njihovih revizija pravnoj ili fizičkoj osobi koja nije ovlaštena (članak 35. stavak (1));
- 9) ne obavi reviziju lovnogospodarskih planova kad su se trajno ili bitno izmijenili uvjeti i okolnosti na kojima se temelji lovnogospodarska osnova (članak 35. stavci (2) i (3));
- 10) ne doneše i ne dostavi na odobrenje u propisanom roku privremeni plan gospodarenja i godišnji plan gospodarenja lovištem (članak 36.);
- 11) koristi ostvarena sredstva za druge svrhe, a ne za gospodarenje i unapređenje lovišta (članak 37.);
- 12) uzgaja divljač u broju kojim se narušavaju prirodni odnosi staništa i divljači (članak 38. stavak (2) točka d));
- 13) smanjivanje broja divljači koja čini štetu drugoj divljači i ostalim životinjskim vrstama, usjevima, stoci, šumama, ribnjacima, drugim vodama i ostaloj imovini na podnošljiv broj (članak 38. stavak (2) točka h));
- 14) ne spašava divljač od elementarnih nepogoda (članak 38. stavak (2) točka i));
- 15) ne podiže i ne održava lovnogospodarske i lovnotehničke objekte (članak 38. stavak (2) točka k));
- 16) uvede novu vrstu divljači suprotno odredbi članka 39. stavka (1) ovoga Zakona;
- 17) za vrijeme zabrane lova ili lovostaja proganja, lovi ili uzinemirava divljač, ili na neki drugi način ugrožava opstanak divljači (članak 42.);
- 18) dozvoli lov vrsta za koje je propisana stalna zabrana lova (članak 43.) ili lovostajem zaštićenih vrsta za vrijeme trajanja lovostaja (članak 41.) ili privremena zabrana lova (članak 44.);
- 19) za vrijeme zabrane lova ili lovostaja lovi, proganja ili namjerno uzinemirava divljač (članak 42. stavak (1));
- 20) vrši lov ptica i sisavaca korisnih za poljoprivredu i šumarstvo (članak 42. stavak (3) alineja 3.);

- 21) lovi ili uznemirava ženku dlakave divljači kad je visoko bređa ili dok vodi sitnu mladunčad te pernatu divljač tijekom podizanja mladunčadi ili različitih stadija razmnožavanja; ako lovi migracijske vrste tijekom razdoblja razmnožavanja ili tijekom njihova povratka u područje u kojem podižu mladunčad; ako lovi za vrijeme hibernacije; ako uništava i prisvaja mladunčad te uništava i oštećuje legla, gnijezda i jaja divljači (članak 42. stavak (3));
- 22) vlasnik pušta pse bez kontrole po lovištu, odnosno korisnik lovišta ne uklanja pse i mačke koji se kreću bez kontrole po lovištu (članak 45.);
- 23) postupi protivno odredbama članka 46. stavak (2);
- 24) vrši trovanje divljači (članak 46. stavak (1) točka b));
- 25) unosi u lovište oružje koje nije lovačko i postupa sa njim suprotno odredbama članka 47 ovoga Zakona;
- 26) lovi divljač na zemljištima i vodama izvan lovišta (članak 48. stavak (2));
- 27) nema stručnu službu za provedbu lovnogospodarskih osnova (članak 50. stavak (1) točka b) i članak 51. stavaka (1));
- 28) nema lovočuarsku službu (članak 50. stavak (1) točka a) članak 52. stavak 1.)
- 29) nema lovnika (članak 50. stavak (1) točka c) članak 54. stavak 1.)
- 30) korisnik lovišta ne sprječi sva neetička ponašanja u lovištu (član 50. stavak (1) točka j));
- 31) ne izvrši inventuru životinjskih vrsta i stanja lovišta (članak 50. stavak (1) točka d));
- 32) korisnik lovišta ne osigura obavljanje stručnih poslova osobama predviđenim u članku 51.;
- 33) stručne poslove obavlja protivno odredbama članka 51. stavaka (2). ovoga Zakona.
- 34) ne osigura i ne organizira lovočuarsku službu na način kako je propisano člankom 52.;
- 35) ne izda legitimaciju lovočuvaru i lovočuvar ne vodi službenu knjigu (članak 52. stavak (2)).
- 36) ne osigura odobrenje za odstrjel (članak 54 .);
- 37) ne ustanovi katastar lovišta, ne dostavi ministarstvu i Federalnom ministarstvu katastar lovišta ili ako izradi katastar lovišta bez prebrojavanja lovišta (članak 55.);
- 38) korisnik lovišta ne vodi katastar lovišta i evidencija izvršenih radova na način kako je propisano člankom 55. ovoga Zakona;
- 39) na propisanim obrascima i rokovima ne vodi evidenciju o izvršenim radovima i mjerama predviđenim lovnogospodarskom osnovom i godišnjim planom (članak 55.);
- 40) lovi ili dopusti lov divljači u lovištu suprotno lovnogospodarskim planovima (članak 57. stavak (2));
- 41) dozvoli lov osobama koja nemaju položen lovački ispit (članak 59.);
- 42) lovi ili dopusti lov osobi koja nema uza se važeći lovačku iskaznicu i izdano pisano dopuštenje za lov divljači (članak 59. stavak (1));
- 43) odstreljuje ili dopusti odstrel divljači lovcu koji nema uza se važeći oružni list za držanje i nošenje oružja u svrhu lova (članak 59. stavak (1));
- 44) bez odgode ne prijavi lovnom inspektoru odstrel ranjene ili bolesne divljači u vrijeme lovostaja i u vrijeme trajanja privremene zabrane lova divljači uz priloženo uvjerenje nadležne veterinarske službe (članak 61. stavci (1) i (2));
- 45) vrši smanjenje broja zaštićene divljači bez naredbe ministarstva (članak 62.);
- 46) ne izvrši naredbu o smanjenu brojnog stanja pojedine vrste divljači (članak 62. stavak (1));
- 47) lovi divljač kada je ugrožena poplavom, snježnim nanosima, poledicom, visokim temperaturama, požarom ili na drugi sličan način, osim u svrhu spašavanja (članak 63. stavak (1) alineja 1.);
- 48) lovi ili dopusti lov s pticom grabljivicom suprotno odredbama članka 63. stavka (4) točke c) ovoga Zakona;

- 49) lovi ili dopusti lov divljači lovačkim oružjem ili lovačkim nabojima koji ne odgovaraju snazi ili otpornosti pojedine vrste divljači ili suprotno podzakonskom propisu (članak 68. stavci od (1) do (4));
  - 50) lovi ili dopusti lov krupne divljači skupnim lovom i sa psima, osim svinje divlje (članak 65. stavak (5));
  - 51) lovi ili dopusti lov sa psom suprotno podzakonskom propisu iz članka 66. stavka (4) ovoga Zakona;
  - 52) ne primjeni cjenik odstrjela i upotrebe divljači i drugih usluga u lovištu na bazi tržišne vrijednosti (članak 69. stavak (6))
  - 53) odstrijeljenu i na drugi način stečenu divljač pomiče s mjesta izlučenja odnosno prevozi ili prenosi tijekom trajanja lova do završetka lova bez označavanja odgovarajućom oznakom (članak 70. stavak 1.)
  - 54) divljač ili njezine dijelove nakon završetka lova ili na drugi način stečenu divljač ili njezine dijelove drži, prevozi ili prenosi bez potvrde o podrijetlu divljači i njezinih dijelova (članak 70. stavak 2.)
  - 55) ne izdaje potvrdu o podrijetlu divljači i njezinih dijelova na propisan način (članak 70. stavak (3));
  - 56) ne ocijeni trofej divljači, iznosi, omogući ili dopusti iznijeti trofej divljači iz Federacije bez propisanog trofejnog lista odnosno ne vodi propisanu evidenciju o trofejima divljači (članci 71., 72. i 73.)
  - 57) ocijenjene trofeje divljači drži, prenosi ili prevozi bez trofejnog lista (članak 72. stavak (3));
  - 58) ne poduzima prijeko potrebne mjere za sprječavanje šteta od divljači (članak 74. stavak (1));
  - 59) ne postupi po rješenju nadležnog tijela (članak 75. stavak (2));
  - 60) lovnom inspektoru ne omogući provedbu inspekcijskog nadzora ili mu ne pruži potrebne podatke i obavijesti na temelju ovlaštenja iz članka 88. ovog zakona.
  - 61) ne postupi po rješenju lovног inspektora (članak 90. stavak (2)).
- (2) Za prekršaj iz stavka (1) ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000 KM do 3.000 KM odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 92.

(novčana kazna za prekršaj fizičke osobe)

Novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:

- 1) postupi protivno odredbama članka 23. stavka (1) alineja 1. do 7.;
- 2) vrši lov zaštićenih divljači unutar zaštićenog uzgojnog područja (članak 40.);
- 3) za vrijeme zabrane lova ili lovostaja proganja, lovi ili uzinemirava divljač, ili na neki drugi način ugrožava opstanak divljači (članak 42.);
- 4) lovi ili uzinemirava ženku dlakave divljači kad je visoko bređa ili dok vodi sitnu mladunčad te pernatu divljač tijekom podizanja mladunčadi ili različitih stadija razmnožavanja; ako lovi migracijske vrste tijekom razdoblja razmnožavanja ili tijekom njihova povratka u područje u kojem podižu mladunčad; ako lovi za vrijeme hibernacije; ako uništava i prisvaja mladunčad te uništava i oštećuje legla, gnijezda i jaja divljači (članak 42. stavak (3));
- 5) vrši lov ptica i sisavaca korisnih za poljoprivredu i šumarstvo (članak 42. stavak (3) alineja 3.);

- 6) vrši lov ženki dok su brđe, leže na jajima ili se hrane, uništava legla, gnijezda i jaja divljači (članak 42. stavak (3) alineja 2);
- 7) vrši lov određene vrste divljači za vrijeme privremene zabrane lova (članak 44. stavak 1.);
- 8) pušta ovčarske pse po lovištu izvan stada (članak 45. stavak (2));
- 9) vlasnici pasa i mačaka puštaju pse i mačke u lovištu bez nadzora na udaljenosti od 300 m od nastambe ili stada (članak 45. stavak (3));
- 10) koristi kemijska sredstva štetna za divljač (članak 46. stavak (1) točka f));
- 11) ako ošteće ili uništava lovnogospodarske ili lovnotehničke objekte ili znakove granica lovišta članak 46. stavak (1) točka h));
- 12) unosi u lovište oružje koje nije lovačko, ili se kreće javnim putovima, ili voziti po lovištu sa lovačkim oružjem koje nije u futroli, ispraznjeno i bez odobrenja za lov ili drugi dokument koji opravdava nošenje oružja na tom području (članak 47.);
- 13) lovi divljač na zemljишima i vodama izvan lovišta (članak 48. stavak (2));
- 14) vrši odstrjel divljači nelovačkim oružjem, te vrši lov vrši nabojima koji nisu lovački, ili poluautomatskom ili automatskom puškom (članak 47. stavak (1));
- 15) stručne poslove obavlja protivno odredbama članka 51. stavaka (2). ovoga Zakona.
- 16) lovočuvar ako obavlja dužnost suprotno odredbama članka 52. stavci (2) i (3) ovoga Zakona.
- 17) na zahtjev lovočuvara ne pokaže lovačke i druge isprave, ili ne dozvoli pregled ulova, sredstava za lov ili sredstava za prijevoz, odnosno prijenos stvari (članak 53. stavak 1.).
- 18) lovnik ako obavlja dužnost suprotno odredbama članka 54. stavcima (2) do (5) ovoga Zakona.
- 19) lovi divljač u slučajevima navedenim u članku 55 . stavak 1. al. 1. do 12., i st. 3.,4. i 5.;
- 20) lovi divljač suprotno odredbama članak 57. stavka (2);
- 21) vrši lov bez dozvole za lov, odnosno odobrenja za odstrjel (članak 60.);
- 22) lovi divljač kada je ugrožena poplavom, snježnim nanosima, poledicom, visokim temperaturama, požarom ili na drugi sličan način, osim u svrhu spašavanja (članak 63. stavak (1) alineja 1.);
- 23) vrši lov divljači mrežama, klopkama i omamljujućim sredstvima bez odobrenja ministra (članak 63. stavak (1) alineja 5);
- 24) vrši trening i obuku pasa protivno članku 63. stavku (1) alineja 16);
- 25) lovi ili dopusti lov krupne divljači skupnim lovom i sa psima, osim svinje divlje (članak 65. stavak (5));
- 26) u lovnu se koristi nečistokrvnim lovačkim psima i ne prijavi lovačkog psa ili novo leglo (članak 66.);
- 27) lovi ili dopusti lov sa psom suprotno podzakonskom propisu iz članka 66. stavka (4) ovoga Zakona;
- 28) uginulu divljač, ili ulovljenu divljač koristi suprotno članku 69.;
- 29) vrši promet divljači i njenih dijelova protivno odredbama članka 69.;
- 30) divljač ili njezine dijelove nakon završetka lova ili na drugi način stečenu divljač ili njezine dijelove drži, prevozi ili prenosi bez potvrde o podrijetlu divljači i njezinih dijelova (članak 70. stavak (1));
- 31) odstrijeljenu i na drugi način stečenu divljač pomiče s mjesta izlučenja odnosno prevozi ili prenosi tijekom trajanja lova do završetka lova bez označavanja odgovarajućom oznakom (članak 70. stavak 1.)
- 32) iznosi sa područja lovišta ulovljenu divljač i njene dijelove bez popratnice, odnosno trofejnog lista (članak 72. stavak (3));

- 33) ne omogući ocjenjivanje stečenog trofeja divljači, a koji podliježu vrednovanju (članak 72. stavak (1));
- 34) ocijenjene trofeje divljači drži, prenosi ili prevozi bez trofejnog lista (članak 72. stavak (3));
- 35) bespravnim lovom nanese štetu divljači (članak 76. stavka (1) točka c)).
- 36) ne dopusti korisniku lovišta provođenje mjera za sprječavanje šteta od divljači ili odstranjuje sredstva za sprječavanje štete, namjerno ošteti ili odstrani objekte koji služe za sprječavanje štete (članak 77. stavak (3));
- 37) ako ne postupi prema rješenju lovnog inspektora (članak 90.).

Članak 93.

(zaštitne mjere)

- (1) U postupku po prekršaju pored novčane kazne izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja sredstava koja su upotrijebljena ili namijenjena za počinjenje prekršaja.
- (2) Osobi koja počini prekršaj uz izrečenu kaznu, izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja sredstava koja su upotrijebljena za počinjenje prekršaja i oduzimanje imovinske koristi pribavljene počinjenim prekršajem.
- (3) Za slučaj iz stvaka (2) ovog članka izreći će se mjera oduzimanja dozvole za držanje i nošenje oružja u trajanju od dvije do pet godina.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 94.

(započeti postupci)

- (1) Upravni i drugi postupci započeti prema odredbama Zakona o lovstvu Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 4/06, 8/10, i 81/14), dovršit će se prema odredbama toga Zakona i provedbenih propisa donesenih na temelju njega.
- (2) Za sve slučajevе koji nisu regulirani podzakonskim aktima, u svrhu provedbe ovog Zakona, primjenjuju se federalni propisi, ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom.

Članak 95.

(rok za usklađenje s odredbama ovoga Zakona)

Korisnici lovišta su dužni uskladiti svoje poslovanje i način rada s odredbama ovoga Zakona u roku od šest (6) mjeseci dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 96.

(sklopljeni ugovori)

- (1) Ugovori o zakupu sportskogospodarskih lovišta sklopljeni do stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na snazi do isteka razdoblja na koje su sklopljeni.
- (2) Ugovori o koncesiji gospodarskih lovišta sklopljeni do stupanja na snagu ovoga Zakona ostaju na snazi do isteka razdoblja na koje su sklopljeni.

Članak 97.

(donošenje provedbenih propisa)

- (1) Skupština Hercegbosanske županije će u roku od šezdeset (60) dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti odluku čije je donošenje propisano člankom 8. stavkom (3) ovoga Zakona.

(2) Vlada će u roku od šezdeset (60) dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti provedbene propise čije je donošenje propisano člankom 17. stavkom (8) i člankom 31. stavkom (1) ovoga Zakona.

(3) Ministar će u roku od šezdeset (60) dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnike čije je donošenje propisano člankom 8. stavkom (5), člankom 12. stavkom (5), člankom 15. stavkom (5), člankom 19. stavkom (8), člankom 24. stavkom (6), člankom 31. stavkom (4), člankom 35. stavkom (4), člankom 41. stavkom (2), člankom 51. stavkom (3), člankom 52. stavkom (4), člankom 54. stavkom (6), člankom 55. stavkom (4), člankom 56. stavkom (3), člankom 65. stavkom (6), člankom 66. stavkom (4), člankom 69. stavkom (6), člankom 70. stavkom (5), člankom 71. stavkom (4), člankom 75. stavkom (2) i člankom 87. stavkom (3), ovoga Zakona.

(4) Do stupanja na snagu propisa iz stavaka (1), (2) i (3) ovoga članka ostaju na snazi propisi doneseni na temelju Zakona o lovstvu ("Službene novine Federacije BiH", br. 4/06, 8/10 i 81/14).

Članak 98.

(stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama Hercegbosanske županije«.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegbosanska županija
SKUPŠTINA
Broj: 01-02-____/23
Tomislavgrad, _____ 2023. godine

Predsjednik Skupštine
Jozo Ćosić v.r.

OBRAZLOŽENJE

I- Ustavni temelj za donošenje zakona

Ustavni temelj za donošenje Zakona o lovstvu Hercegbosanske županije sadržan je u odredbama članka III 2.i) Ustava Federacije BiH, kao i odredbama članka 15. i 26. Ustava Hercegbosanske županije.

II - Razlozi za donošenje Zakona

Na temelju postojećeg stanja u lovstvu i analize lovne problematike regulirane važećim Zakonom o lovstvu Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 4/06, 8/10 i 81/14) procijenjeno je da bi za provedbu nužnih zakonskih usklađivanja i uklanjanja poteškoća u provedbi navedenog zakonskog propisa na području Hercegbosanske županije potrebno donijeti novi Zakon o lovstvu. Naime, s obzirom da pojedina rješenja u Zakonu o lovstvu Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 4/06, 8/10 i 81/14) se nisu u praksi pokazala niti učinkovita niti realna, napose s aspekta zaštite i uzgoja divljači, čime je ova oblast na području Hercegbosanske županije u posljednjih nekoliko godina zapuštena i dovedena na egzistencijalni minimum.

Novim Zakonom bi se na području Hercegbosanske županije adekvatno uredilo gospodarenje lovištem i divljači, gdje gospodarenje obuhvaća uzgoj, zaštitu, lov i korištenje divljači i njezinih dijelova, time da navedene poslovi imaju gospodarsku, turističku i rekreativnu funkciju te funkciju zaštite i očuvanja biološke raznolikosti i ekološke ravnoteže prirodnih staništa, divljači i divlje faune i flore.

Stupanjem na snagu Zakona o lovstvu Hercegbosanske županije na području Hercegbosanske županije počinje primjena istog dok odredbe Federalnog zakona o lovstvu će se primjenjivati samo u onom obujmu kojim je ovim zakonom određeno da se primjenjuju. Također, postupci započeti prema odredbama Zakona o lovstvu Federacije BiH, dovršiti će se prema odredbama toga Zakona.

Zakon o lovstvu Hercegbosanske županije podijeljen je u jedanaest zasebnih poglavlja, a to su: I.) Opće odredbe, II. Utemeljenje i podjela lovišta, III. Pravo lova i dodjela lovišta, IV. Planiranje u lovstvu, V. Uzgoj i zaštita divljači, VI. Korisnici lovišta, VII. Lov i korištenje divljači, VIII. Štete i naknada štete IX. Nadzor nad provedbom ovog zakona, X. Kaznene odredbe i XI. prijelazne i završne odredbe.

III. Obrazloženje predloženih rješenja

Poglavlje I. - Opće odredbe: Člancima 1. do 7. Zakona propisano je da se ovim Zakonom uređuje gospodarenje lovištim i divljači, utemeljenje i dodjela lovišta, podjela lovišta, uzgoj, zaštita, lov i korištenje divljači i njezinih dijelova, katastar lovišta, lovnogospodarska osnova i planiranje, lovočuvarska služba, upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom ovog Zakona, kaznene odredbe i druga pitanja od značaja za oblast lovstva na području Hercegbosanske županije. Lovstvo je definirano kao javna djelatnost koja obuhvaća mjere zaštite i uzgoja divljači, uredenje lovišta,

lovljenje divljači i racionalnu uporabu divljači i lovišta, koji doprinosi očuvanju biološke raznolikosti ekoloških sustava i ekološke ravnoteže prirodnih staništa divljači. Propisuju se da je svrha ovoga Zakona osigurati održivo gospodarenje populacijama divljači i njihovim staništima na način i u obujmu kojim se trajno unapređuje vitalnost populacije divljači, proizvodna sposobnost staništa i biološka raznolikost, čime se postiže ispunjavanje gospodarske, turističke i rekreativne funkcije, te funkcije zaštite i očuvanja biološke raznolikosti i ekološke ravnoteže prirodnih staništa, divljači i divlje faune i flore. Člankom 3. Zakona definiraju se pojedini pojmovi koje se koriste u Zakonu, te se člankom 4. zakona određuje da je divljač prirodno dobro od interesa za Hercegbosansku županiju, koje uživa posebnu brigu i zaštitu, te se koristi pod uvjetima i na način predviđen ovim zakonom. Nadalje u ovim odredbama pobrojane su vrste životinja koje se smatraju divljač u smislu ovog Zakona, uloga lovačkog saveza, te osnivanja lovačkog saveza Hercegbosanske županije, te lovačkih udruga u gospodarenju lovištima .

Poglavlje II. - Utemeljenje i podjela lovišta: Člancima 8. do 15. Zakona propisano je da se za obavljanje djelatnosti lovstva utemeljuju lovišta, da lovišta utemeljuje i ukida Skupština Hercegbosanske županije na prijedlog Vlade Hercegbosanske županije. Lovište se utemeljuje prema vrsti divljači koja prirodno obitava ili se uzgaja na površinama zemljišta, odnosno prema broju divljači koja se prema mogućnostima staništa može uzgajati na tim površinama i namjeni lovišta, s napomenom da se ista mogu ustanoviti kao otvorena lovišta, ograđena lovišta i užgajališta divljači, s time da prema namjeni lovišta razlikujemo:

- a) Gospodarsko lovište je lovište čija je temeljna namjena bavljenje lovstvom u gospodarske svrhe s ciljem stjecanja ekonomskog dobiti.
- b) Sportsko-gospodarsko lovište je lovište čija je namjena sportsko-gospodarskog karaktera.
- c) Lovište sa posebnom namjenom je lovište čija je temeljna namjena bavljenje lovstvom u cilju znanstvenih istraživanja, nastave, zaštite naročito rijetkih životinja, kao i za druge potrebe utvrđene posebnim propisima. Lovište sa posebnom namjenom utemeljuje se sukladno važećem Zakonu o lovstvu Federacije BiH.
- d) Lovište od posebnog interesa za Hercegbosansku županiju je lovište koje se utemeljuje na površinama sa većinskim sudjelovanjem državnih šuma i šumskog zemljišta čija je temeljna namjena bavljenje lovstvom u cilju stjecanja ekonomskog dobiti i koje uživa posebnu brigu i zaštitu Hercegbosanske županije.

Prema uvjetima u kojima divljač obitava lovišta mogu biti:

- a) Brdska lovišta su lovišta u kojima su više od 50% površine lovišta između 400 i 1.000 m nadmorske visine.
- b) Planinska lovišta su lovišta u kojima su više od 50% površine iznad 1.000 m nadmorske visine.

Nadalje u ovim odredbama su definirane su lovne i ne lovne površine unutar lovišta kao i prostori koji ne ulaze u lovišta, kao postupak obilježavanja i određivanja granica lovišta te obvezu donošenja pravilnikom od strane ministra.

Poglavlje III. - Pravo lova i dodjela lovišta: Člancima 16. do 30. Zakona propisuje se da pravo lova u lovištima u Hercegbosanskoj županiji imaju pravne osobe koje su dobile lovište na korištenje i stekle pravo lova na temelju odredaba ovog Zakona tj. korisnici lovišta koji mogu biti:

- udruge registrirane za bavljenje lovstvom – lovačke udruge,
- korisnik državnih šuma i šumskog zemljišta , te
- ostale pravne osobe registrirane za bavljenje lovstvom.

Nadalje u ovim odredbama propisani su načini i postupak davanja lovišta pa je tako određeno:

- a) da se gospodarsko lovište dodjeljuje na korištenje koncesijom na deset godina sukladno odredbama važećeg Zakona o koncesijama Hercegbosanske županije, visina godišnje koncesijska naknade koja ne može biti manja od 30 % planiranog godišnjeg prihoda od odstrjela divljači iz važeće lovnogospodarske osnove ili privremenog godišnjeg plana gospodarenja divljači.
- b) da se sportsko-gospodarsko lovište dodjeljuje se u zakup na razdoblje od 10 lovnih godina, putem javnog natječaja. Godišnja zakupnina za korištenje lovišta je najpovoljnija cijena koja se postigne na javnom natječaju i ne može biti manja od 10% planiranog godišnjeg prihoda od odstrjela divljači iz važeće lovnogospodarske osnove ili privremenog godišnjeg plana gospodarenja divljači, a u skladu sa Cjenikom odstrjela i upotreba divljači, te drugih usluga u lovištu na bazi tržišne vrijednosti. Propisano je da se zakup lovišta može višekratno produžiti najranije u zadnjoj lovnoj godini, na razdoblje od idućih deset (10) godina, korisniku lovišta koji uredno provodi te ispunjava mјere i radnje propisane ugovorom o zakupu i ovim Zakonom.
- c) da se posebno lovište daje na korištenje sukladno odredbama važećeg Zakona o lovstvu Federacije Bosne i Hercegovine.
- d) da se Lovište od posebnog interesa za Hercegbosansku županiju odlukom daje Vlada na korištenje korisniku državnih šuma i šumskog zemljišta neposrednom dodjelom bez provedbe postupka javnog natječaja.

Ovim odredbam regulira se što sadržaj svakog ugovora, izmjene ugovora, načini prestanka ugovora kao i mogućnosti jednostranog raskida ugovora.

Odredbama članka 30. propisano da nakon utemeljenja lovišta a do stjecanja zakupa ili koncesije na istim sukladno odredbama ovog Zakona ministarstvo može povjeriti izvršavanje prava lova ili mјera uzgoja i zaštite divljači u tim lovištima korisniku državnih šuma i šumskog zemljišta ili pravnim osobama koje obavljaju djelatnost lovstva. u nastupu sljedećih slučajeva:

- d) ukoliko lovište nakon provedbe postupka javnog natječaja nije dano na korištenje,
- e) ukoliko općinsko/gradsко vijeće odbije dati suglasnost na odluku o pristupanju dodijele koncesije gospodarskog lovišta,
- f) u slučajevima prestanka važenja ugovora iz članka 44. ovog zakona,

Poglavlje IV. - Planiranje u lovstvu: Člancima 31. do 37. ovog zakona propisuje obveza donošenja Strategije razvoja lovstva Hercegbosanske županije kao temeljnog dokumenta razvoja, upravljanja i zaštite divljači koju donosi Vlada za razdoblje od 15 godina. Navedenom Strategijom se određuju dugoročni ciljevi, smjernice i mјere za razvoj lovstva i unapređivanje stanja populacija divljači, kao i način provođenja, sukladno sa gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem Hercegbosanske županije.

Nadalje, određeno je da se Lovištima gospodari na temelju lovnogospodarske osnove koja je planski akt kojim se detaljno uređuje gospodarenje, uzgoj, zaštita, lov i korištenje određenom divljači i lovištem za razdoblje od deset lovnih godina u skladu s mogućnosti staništa, te brojnosti i stanjem populacije divljači koja se uzgaja u otvorenim i ograđenim lovištima. Provedba lovnogospodarskih osnova obveza je korisnika lovišta, te stručnih osoba za provedbu lovnogospodarskih osnova. Lovenogospodarsku osnovu donosi korisnik lovišta na razdoblje od 10 godina. Suglasnost na lovnogospodarsku osnovu daje ministar. Također u ovim odredbama propisuje se i sadržaj lovnogospodarske osnove kao i osobe ovlaštene za izradu i reviziju lovnogospodarske osnove. Članak 36. regulira odredbe o sadržaju godišnjeg plana gospodarenja lovištem, obveze izrade, tako je propisano da godišnji plan gospodarenja lovištem izrađuje korisnik lovišta za razdoblje od 1. travnja tekuće do 31. ožujka sljedeće godine i dostavlja ga ministarstvu do 31. ožujka tekuće godine radi dobivanja suglasnosti koju daje ministarstvo, a na godišnje

planove gospodarenja za posebna lovišta daje Federalno ministarstvo. Sredstva koja korisnik lovišta ostvari u gospodarenju lovištem koriste se za realizaciju lovnogospodarske osnove, razvoj i unaprjeđenje lovstva.

Poglavlje V. - Uzgoj i zaštita divljači: Uzgoj i zaštita divljači obuhvaća sve mjere i radnje propisane lovnogospodarskom osnovom, te brigu o drugim životinjskim vrstama i njihovim staništima. Nove vrste divljači smiju se uvoditi u lovište samo uz dopuštenje Ministarstva koje se izdaje po prethodnoj suglasnosti ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode. Nadalje za lovostajem zaštićena divljač određuje se: smeđi medvjed, srna, divokoza, obični jelen, jelen lopatar, muflon, zec, vuk, kuna zlatica, kuna bjelica, divlja svinja, evropski dabar, veliki tetrijeb-mužjak, fazan, prepelica, jarebica kamenjarka, jarebica poljska, jarebica šumska-mužjak, šluke, divlji golubovi, grlica, divlje patke, divlje guske i crna liska. Propisuje se stalna i privremena tako da se stalna zabrana lova određuje se za vrste divljači koje se nalaze na Crvenoj listi ugroženih divljih vrsta i podvrsta biljaka, životinja i gljiva i u skladu sa međunarodnim konvencijama kojih je Bosna i Hercegovina potpisnica, a privremena određuje se za vrste divljači čija je brojnost u lovištu osjetno smanjena uslijed vremenskih nepogoda, bolesti, požara ili iz nekih drugih razloga, a koju treba zaštititi na određeno vrijeme u cilju povećanja njihove brojnosti.

Za vrijeme zabrane lova ili lovostaja određena vrsta divljači se ne smije loviti, proganjati, ili namjerno uznemiravati, ako zakonom nije drukčije određeno. Zabranjeno je:

- lovjenjem ili na drugi način ugroziti opstanak bilo koje vrste divljači u prirodi,
- loviti ženu dlakave divljači kada je visoko bređa, ili dok vodi mладунčad, pernatu divljač kad sjedi na jajima i dok hrani mладунčad, uništavanje i prisvajanje mладунčadi, te uništavanje i oštećivanje legla, gnijezda i jaja divljači.
- lov ptica i sisavaca korisnih za poljoprivredu i šumarstvo, kao i kvarenje i uništavanje njihovih gnijezda, legla i skupljanje i uništavanje mладунčadi i jaja, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno
- hvatanje divljači, držanje u zatvorenom ili ogradijenom prostoru, ako ovim Zakonom nije drukčije definirano, odnosno ako to nije u svrhu uzgoja divljači, poboljšanja prirodnog fonda iste vrste ili za obuku lovačkih pasa za polaganje ispita prirođenih osobina (IPO).
- lov divljači na zemljistima i vodama izvan lovišta,

Propisuju su obveze vlasnika pasa koji se kreću po lovištu. Određeno da pse i mačke njihovi vlasnici, a pastiri pastirske pse, ne smiju puštati da se kreću lovištem bez nadzora na udaljenosti 300 m od nastambe vlasnika, odnosno stada.

Zabranjen je lov i unošenje oružja u lovište koje nije lovačko (vojničko, automatsko i poluautomatsko oružje sa spremnikom koji može sadržavati više od dva naboja municije, malokalibarsko oružje i samostrijel).

Zabranjeno je kretati se javnim putovima, ili voziti po lovištu sa lovačkim oružjem koje nije u futroli, ispraznjeno i bez odobrenja za lov ili drugi dokument koji opravdava nošenje oružja na tom području.

Zabranjeno je kretati se javnim putovima, ili voziti po lovištu sa umjetnim izvorima svjetla, ogledalima i ostalim zasljepljujućim napravama, napravama za osvjetljavanje meta, optičkim ciljnicima za noćni lov koji rade na principu infracrvenih zraka (noćne optike s končanicom), termalnim ciljnicima (termalne optike s končanicom), nišanima (ciljnicima) za noćni lov s mogućnošću elektronskog povećavanja ili pretvaranja slike.

Poglavlje VI. - Korisnici lovišta: Prema ovim odredbama korisnici lovišta, mogu biti udruge registrirane za bavljenje lovstvom – lovačke udruge, korisnik državnih šuma i šumskog zemljista, te ostale pravne osobe registrirane za bavljenje lovstvom. Pored ostalih propisanih dužnosti

korisnika, isti su obvezni imati stručnu službu za provedbu lovnogospodarskih osnova, s time da poslove stručne službe za provedbu lovnogospodarskih planova može obavljati osoba koja je tijekom najmanje visokog obrazovanja (VSS VII stupanj ili master) završila odgovarajući nastavni program iz lovstva.

Također korisnik lovišta je dužan imati i:

- a) lovočuarsku službu gdje poslove lovočuarske službe obavlja lovočuar odnosno osoba koja je osposobljena za obavljanje poslova lovočuvara, posjeduje važeću lovačku i lovočuarsku iskaznicu te ima važeći oružni list za držanje i nošenje oružja u svrhu lova,
- b) lovnika čije poslove obavlja osoba koja je osposobljena za poslove lovnika, posjeduje važeću lovačku iskaznicu i iskaznicu lovnika koju izdaje Hrvatski lovački savez te ima važeći oružni list za držanje i nošenje oružja u svrhu lova.

Ovim odredbama zakona predviđa se uspostava elektroničkog sustava lovstva u Hercegbosanskoj županiji (u daljem tekstu: ISL) kojim upravlja i održava ministarstvo.

Poglavlje VII. - Lov i korištenje divljači: Člancima 57. do 74. zakona propisuje se da lov divljači obuhvaća traženje, dočekivanje, motrenje radi odstrela ili hvatanja divljači, vabljene, praćenje, odstrel ili hvatanje divljači, skupljanje uginule divljači i njezinih dijelova (rogovlja, koža i dr.) i skupljanje jaja pernate divljači da Lov divljači u lovištu obavlja se u skladu s lovnogospodarskom osnovom ili programom uzgoja divljači, sukladno odredbama ovoga Zakona, poštujući lovačku etiku i običaje. Propisano je da divljač može loviti i odstranjivati osoba starija od osamnaest godina sa položenim lovačkim ispitom, koja ima važeću dozvolu za lov i ima uza se važeći oružani list za držanje i nošenje oružja u svrhu lova. Nadalje ovim odredbama se propisuju situacije kada je zabranjeno uznemiravati i loviti divljač, a kada dopušteno, pa je tako dopušteno da:

- e) u pojedinačnom lovnu na jelena običnog, jelena lopatara, jelena aksisa, srnu običnu, lisicu i čaglja upotrebljavati, rikalice, vapke, piske kao pomoćna sredstva u lovnu, a za lov čaglja i elektronske vabilice,
- f) loviti puha velikog na tradicionalan način puholovkom (škrinjica),
- g) osobi koja ima položen sokolarski ispit lov divljači pticama grabljivicama koje su za to posebno školovane,
- h) radi razmnožavanja divljači umjetnim načinom, naseljavanja u druga lovišta, prodaje te primjene lijekova i cjepiva divljač hvatati mrežama, lovckama i omamljujućim sredstvima tako da ostane živa.

Propisano je da je divljač dopušteno odstranjivati isključivo lovačkim oružjem i nabojima koji odgovaraju snazi i otpornosti pojedine vrste divljači koja se lovi, te da se u lovnu smiju isključivo koristiti čistokrvni lovački psi sa položenim ispitom urođenih osobina, potrebnim ispitom u radu propisanim za svaku pasminu pojedinačno koji posjeduje rodni list jedne od članica Međunarodne kinološke federacije (FCI) i koji imaju pozitivnu ocjenu u obliku (eksterijeru).

Odredbama članka 71. zakona definira se da trofejima od divljači, smatraju se rogovi srndača, jelena, jelena lopatara, divoyerca, divokoze i muflona, kljove divljeg vepra, lubanja i krvno medvjeda, vuka i divlje mačke, lubanja jazavca i lisice, kao i cijeli primjerak velikog tetrijeba. Korisnik lovišta izdaje trofejni list najduže u roku od 90 dana od odstrela divljači i vodi evidenciju o izdanim trofejnim listovima. Trofeje divljači stečene u lovištu ocjenjuje povjerenstvo korisnika lovišta sastavljen od tri ovlaštena ocjenjivača koji imaju položen ispit za ocjenjivača trofeja.

Poglavlje VIII. - Štete i naknada štete: Odredbe ovog poglavlja propisuju da korisnik lovišta, fizička i pravna osoba kojoj divljač može prouzročiti izravnu imovinsku štetu (u dalnjem tekstu: oštećenik) dužni su poduzimati sve prijeko potrebne mjere radi sprječavanja štete koju divljač može počiniti ljudima ili imovini.

Mjere za sprječavanje štete od divljači jesu:

- smanjivanje broja divljači do brojnog stanja koje se može uzgajati u lovištu,
- osiguravanje dovoljno vode i hrane za divljač u lovištu,
- čuvanje usjeva i nasada,
- izgon divljači s ugroženog zemljišta,
- uporaba mehaničkih, električnih i kemijskih zaštitnih sredstava, vidljivih i zvučnih plašila, elektronskih detektora divljači, kao i ostale uobičajene mjere zaštite za određeno područje i vrstu divljači.

Vrste šteta u lovištima su:

- e) šteta na imovini je šteta koju divljač prouzroči svojim djelovanjem tako da smanji vrijednost pokretnina ili nekretnina u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba, a to je šteta na poljoprivrednim kulturama, domaćim životnjama, gospodarskim ili drugim objektima; za štetu koju prouzroči divljač nad domaćim životnjama računa se šteta koja se odnosi na smanjenje ili potpuni gubitak vrijednosti oštećene ili ubijene domaće životinje,
- f) šteta prouzročena izvođenjem lova je svaka šteta koju su pri provedbi lova prouzročili lovci i lovački psi,
- g) šteta na divljači je imovinska i ekološka šteta čiji je uzrok protupravno uništenje, oštećenje ili prisvajanje divljači, njezinih legala i gnijezda ili su prouzročene posredno protupravnim radnjama u prostoru, kojima se mijenjaju ili uništavaju staništa, prirodni prolazi i drugi važni činitelji bitni za opstanak divljači,
- h) šteta na lovnogospodarskim i lovnotehničkim objektima je imovinska šteta čiji je uzrok protupravno uništenje, oštećenje ili prisvajanje.

Za štetu koju prouzroči divljač u lovištu odgovara korisnik lovišta, ako je oštećenik poduzeo sve mjere, te kao dobar gospodar zaštitio svoju imovinu od nastanka štete.

Za štetu na divljači koja je prouzročena na način iz članka 76. točke c) ovoga Zakona odgovara počinitelj tih radnji odnosno vlasnik stvari ili životinje od kojih potječe takva šteta bez obzira na krivnju (objektivna odgovornost) te se ta šteta nadoknađuje korisniku lovišta, prema Odštetnom cjeniku.

Za štetu na lovnogospodarskim i lovnotehničkim objektima odgovara počinitelj tih radnji odnosno vlasnik stvari ili životinje od kojih potječe takva šteta bez obzira na krivnju (objektivna odgovornost) te se ta šteta nadoknađuje korisniku lovišta, prema Odštetnom cjeniku.

Za štetu koju prilikom lova divljači počine lovci i lovački psi koji sudjeluju u lovu odgovoran je korisnik lovišta, s tim da korisnik lovišta ima pravo regresa od lovaca koji su prouzročili štetu.

Za štetu nastalu naletom vozila na divljač odgovara:

- a) vozač ako se utvrdi da je upravlja vozilom protivno odredbama propisa kojima je uređeno područje o sigurnosti prometa na cestama i postojećim prometnim znakovima izričitih naredbi,
- b) korisnik lovišta na čijem je lovištu nastala šteta ako se utvrdi da je šteta nastala zbog provođenja lova,
- c) pravna osoba koja upravlja javnom cestom, ukoliko javna cesta, na zahtjev osobe koja gospodari lovištem, nije označena prometnom signalizacijom i opremom sukladno posebnim propisima,

Ne nadoknađuje se šteta koju divljač počini:

- na površinama na kojima vlasnik ili korisnik zemljišta nije poduzeo mjere i radnje iz članka 75. ovoga Zakona,
- stoci na površinama na kojima je posebnim propisom zabranjen pristup i ispaša stoke,

- na neoznačenim i neregistriranim domaćim životinjama, kao ni šteta na domaćim životinjama koje su bez nadzora puštene u prirodu,
- na neograđenim višegodišnjim nasadima,
- na šumi i šumskom zemljištu,
- korisnicima zemljišta koji protupravno koriste zemljište.

Za štete iz članka 76. točaka a) i b) ovoga Zakona oštećenici su se dužni prijaviti štetu ministarstvu odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana kada je šteta nastala.

Poglavlje X. – Nadzor: Člancima od 84 do 90 propisuje se da upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo osim onih koji su ovim zakonom dani u nadležnost Federaciji. Ministarstvo obavlja upravni nadzor i nad radom ovlaštenih pravnih osoba nad poslovima određenim ovim Zakonom koji predstavljaju vršenje javnih ovlaštenja.

Inspeksijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja lovna inspekcija Uprave za inspeksijske poslove Hercegbosanske županije (u dalnjem tekstu: lovna inspekcija).

Inspeksijski nadzor nad provedbom odredaba ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega, koji se odnosi na prodaju i kupnju divljači i njezinih dijelova, obavlja se u skladu s posebnim propisima.

Poslove lovne inspekcije obavljaju lovni inspektor u Upravi za inspeksijske poslove Hercegbosanske županije (u dalnjem tekstu: lovni inspektor).

Lovni inspektor ima službenu iskaznicu i značku kojom dokazuje svoje službeno svojstvo, identitet, prava i ovlasti.

Inspeksijski nadzor provodi se kao: neposredni inspeksijski nadzor, izravnim uvidom u opće i pojedinačne akte, kao i u uvjete i način rada i posredni inspeksijski nadzor, izravnim uvidom u dostavljene podatke i dokumentaciju.

Poglavlje XI. - Kaznene odredbe: Člancima od 91 do 93. propisuju se novčane kazne kako za prekršaj pravne osobe tako i za prekršaj fizičke osobe. Također pored novčanih kazni posoji mogućnost izricanja i zaštitnih mjera oduzimanja sredstava koja su upotrijebljena ili namijenjena za počinjenje prekršaja.

Poglavlje XII. - Prijelazne i završne odredbe: člancima 94 do 98. određeno je da Upravni i drugi postupci započeti prema odredbama Zakona o lovstvu Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 4/06, 8/10, i 81/14), dovršit će se prema odredbama toga Zakona i provedbenih propisa donesenih na temelju njega da korisnici lovišta su dužni uskladiti svoje poslovanje i način rada s odredbama ovoga Zakona u roku od šest (6) mjeseci dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona da ugovori o zakupu i koncesiji ostaju na snazi do isteka razdoblja na koje su sklopljeni. Propisani su rokovi donošenja podzakonskih propisa, te stupanje na snagu zakona.

4. Financiranje

Za provedbu ovog Zakona su potrebna financijska sredstva.

